

POLOŽAJ OSIGURAVAJUĆIH DRUŠTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Arlović, Katica

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics and Business in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:477677>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-27**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Diplomski studij (*Financijski menadžment*)

Katica Arlović

**POLOŽAJ OSIGURAVAJUĆIH DRUŠTAVA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Osijek, 2022.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Diplomski studij (*Financijski menadžment*)

Katica Arlović

**POLOŽAJ OSIGURAVAJUĆIH DRUŠTAVA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Kolegij: Financijsko posredništvo

JMBAG: 0010223019

e-mail: karlovic@efos.hr

Mentor: prof. dr. sc. Dubravka Pekanov

Komentor: dr. sc. Ana Zrnić

Osijek, 2022.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Graduate Study (*Financial managment*)

Katica Arlović

**POSITION OF INSURANCE COMAPNIES ON THE MARKET OF THE
REPUBLIC OF CROATIA**

Graduate paper

Osijek, 2022.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Katica Arlović

JMBAG: 0010223019

OIB: 05697897175

e-mail za kontakt: karlovic@efos.hr

Naziv studija: Financijski menadžment

Naslov rada: Položaj osiguravajućih društava na tržištu Republike Hrvatske

Mentor/mentorica diplomskog rada: prof. dr. sc. Dubravka Pekanov

U Osijeku, 7. 7. 2022. godine

Potpis Katica Arlović

Položaj osiguravajućih društava na tržištu Republike Hrvatske

SAŽETAK

Napretkom društva povećava se i broj rizika kojima je pojedinac izložen. U cilju smanjenja utjecaja rizika i upravljanja budućim događajima, počela su se primjenjivati osiguranja. Osiguravajuća društva imaju ključnu ulogu u prikupljanju i plasiranju potrebnih novčanih sredstava fizičkim i pravnim osobama. Preuzimajući rizik od pojedinaca te dijeljenja na veći broj pojedinaca i pravnih osoba, osiguravajuća društva omogućavaju bolje funkcioniranje društva, ali i države u cjelini. Osiguravajuća društva ubrajaju se u financijske posrednike i imaju značajan utjecaj na financijska tržišta i sigurnost na tržištu. Na tržištu Republike Hrvatske u 2021. godini postojalo je 15 osiguravajućih društava, koja su pružala razne usluge životnih i neživotnih osiguranja. Cilj ovoga rada je analizirati ponudu proizvoda/usluga u osam odabranih osiguravajućih društava te analizirati uspješnost poslovanja korištenjem financijskih pokazatelja. Rezultati ukazuju na to da sva promatrana društva omogućavaju velik spektar osiguranja za različite rizike. Sva osiguravajuća društva svoje poslovanje prilagođavaju promjenama na tržištu te potrebama klijenata, što se najbolje očituje u mogućnosti kupovine osiguranja online putem. Ustanovljeno je kako Croatia osiguranje ima najveći broj proizvoda i usluga za pokriće velikog broja rizika u odnosu na sva promatrana društva. Također, navedeno društvo zauzima najveći udio na tržištu osiguranja promatrano kroz ukupnu imovinu i zaračunatu bruto premiju. Prema analiziranim koeficijentima zaduženosti i profitabilnosti najuspješnije društvo u 2021. godini u obavljanju djelatnosti osiguranja bilo je Croatia osiguranje, dok je najlošije pokazatelje zabilježilo Generali osiguranje.

Ključne riječi: osiguranje, rizik, premija osiguranja, financijski pokazatelji

Position of insurance companies on the market of the Republic of Croatia

ABSTRACT

As society progresses, the number of risks to which individuals are exposed increases. Insurance systems have been introduced to reduce the impact of risks and manage future events. Insurance companies play a key role in raising and providing the necessary funds for individuals and legal entities. By taking risk from individuals and distributing it among a larger number of natural and legal persons, insurance companies enable society and the country to function better. In 2021, there were 15 insurance companies on the market in the Republic of Croatia, offering various life and non-life insurance services. The aim of the work was to analyze the product/service offering of eight selected insurance companies and examine their business results based on financial indicators. The results show that all the companies studied offer a wide range of insurance for different risks. All insurance companies are adapting their business to the changes in the market and the needs of customers, which is best demonstrated by the possibility to purchase insurance online. Croatian osiguranje has the largest number of products and services covering a large number of risks compared to all observed companies. Moreover, this company has the largest share of the insurance market in terms of total assets and gross premiums written. According to the analyzed debt and profitability indicators, Croatia osiguranje was the most successful company in insurance activity in 2021, while Generali osiguranje had the worst indicators.

Keywords: insurance, risk, insurance premiums, financial indicators

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Teorijska podloga i prethodna istraživanja	2
2.1. Pojam i značaj osigurateljne djelatnosti	2
2.2. Sudionici u osiguranju	3
2.3. Vrste osiguranja	4
2.4. Glavne značajke osiguravajućih društava	7
2.4.1. Funkcije osiguravajućih društava	8
2.4.2. Utjecaj osiguravajućih društava na strukturu tržišta	9
2.5. Osiguravajuća društva na tržištu Republike Hrvatske	10
3. Metodologija rada	13
4. Opis istraživanja i rezultati istraživanja	14
4.1. Analiza ponude osiguranja u odabranim osiguravajućim društvima	14
4.2. Ukupna imovina odabranih društava	17
4.3. Poslovni rezultat odabranih društava	19
4.3.1. Bruto zaračunate premije i likvidirane štete	21
4.3.2. Struktura zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja	22
4.4. Financijski pokazatelji odabranih osiguravajućih društava	26
4.4.1. Pokazatelji profitabilnosti	26
4.4.2. Pokazatelji zaduženosti	29
4.4.3. Osigurateljno - tehnički pokazatelji	31
5. Rasprava	33
6. Zaključak	36
Literatura	37

Popis slika	39
Popis tablica.....	40
Popis grafikona.....	41
Prilozi	42

1. Uvod

Osiguranje je djelatnost koja postoji od davnina, svakim napretkom društva postaje sve važnije pitanje kako se zaštititi od različitih rizika. Zbog sve većeg spektra rizika s kojim se susreću pojedinci, osiguravajuća društva šire i prilagođavaju svoje ponude i usluge. Kako bi pratili potrebe klijenata, omogućavaju osiguranja različitih vrsta i pokrića, no i dalje su najznačajnija životna i neživotna osiguranja. Na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj broj osiguravajućih društava se smanjuje, no njihova ponuda se povećava. U 2021. poslovalo je 15 osiguravajućih društava, od kojih njih osam nude usluge i životnog i neživotnog osiguranja.

Predmet istraživanja ovog rada je položaj osiguravajuća društva u Republici Hrvatskoj, gledano kroz njihovo poslovanje i analizu ponude. Analizom ponude prikazat će se razlika usluga i pogodnosti koje omogućavaju svojim klijetima. Nadalje, analizom poslovanja i financijskih pokazatelja prikazat će se uspješnost svakog promatranog osiguravajućeg društva te društava međusobno.

Cilj rada je pobliže objasniti pojam osiguranja i ulogu osiguravajućih društava na financijskim tržištima te gospodarstvo u cjelini. Također, cilj je prikazati uspješnost odabranih društava u 2021. godini te potencijalne probleme na koja će društva trebati obratiti više pažnje u budućnosti.

Struktura rada sastoji se od šest dijelova, na početku se nalazi uvod u kojemu su definirani ciljevi, svrha i struktura rada. Zatim, u drugom dijelu rada prikazana je teorijska podloga osiguranja i osiguravajućih društava uz prethodna istraživanja. U ovom dijelu rada definirani su pojmovi osiguranja i rizika te zadaci, funkcije osiguravajućih društava uz osvrt na tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj. U sljedećem dijelu rada navedeni su izvori prikupljenih podataka, pojašnjene su korištene metode pri prikupljanju podataka te analizi prikupljenih podataka. Četvrti dio rada zauzima najveći udio u cijelom radu gdje je prikazana analiza poslovanja odabranih osiguravajućih društava. Analiza je napravljena na temelju ponude osiguranja društava, ukupne imovine, prikupljene premije te izračunima financijskih pokazatelja. Peti dio rada predstavlja rasprava unutar koje se sumiraju analizirani podaci i stavljaju u odgovarajući kontekst. Posljednji dio rada predstavlja zaključak kao osvrt na cjelokupni rad.

2. Teorijska podloga i prethodna istraživanja

Rizik i osiguranje od rizika sve su češći pojmovi svakodnevnice kako pravnih tako i fizičkih osoba, stoga je u nastavku rada prikazan pojam i značaj osiguranja, ali i same djelatnosti osiguravajućih društava. Nakon pojmovnog definiranja osiguranja, predstavljeni su sudionici u procesu sklapanja ugovora o osiguranju te ciljevi i funkcije tog postupka. Također, prikazana su prethodna istraživanja i mišljenja drugih autora na navedenu temu i utjecaj osigurateljne djelatnosti na tržište u Republici Hrvatskoj.

2.1. Pojam i značaj osigurateljne djelatnosti

Rizici i neizvjesnost budućih događaja od davnina su pitanja koja zabrinjavaju svakog čovjeka. Neizvjesna budućnost tema je velikih povijesnih filozofskih istraživanja. Kako bi se smanjili rizici i na neki način upravljalo budućim događajima, počela su se primjenjivati osiguranja. Posao osiguranja svoj razvitak doživljava u srednjem vijeku, kada se pojavila potreba osiguranja brodova i robe od vremenskih neprilika te gusara. Sama riječ osiguranje u sebi nosi korijen riječi sigurnost, što upućuje na utjehu i lakše podnošenje neželjenih i iznenadnih događaja. Iako osiguranje daje sigurnost i vid zaštite od rizika ono ne može spriječiti štetni događaj. No, kako navode Marović i dr. „pomoću njega se može ostvariti posredna ekonomska zaštita koja upravo i predstavlja razlog postojanja osiguranja“ (Marović i dr., 2015: 17).

Osiguranjem rizika smanjuje se mogućnost i utjecaj neželjenog događaja na pojedinca, odnosno rizik se dijeli na veći broj osiguranika. Da bi se neki događaj, odnosno situacija mogla osigurati mora vrijedit zakon velikih brojeva. Odnosno, određeni nesretni događaj za pojedinca je nepredvidiv, no ukoliko postoji veći broj istih nesretnih događaja moguće je statistički i matematički procijeniti vjerojatnost nastanka i potencijalni gubitak te tako odrediti visinu premije osiguranja. Uz kriterij velikih brojeva, nastali događaj treba biti iznenađan, nenamjieran te ne smije imati katastrofalne posljedice. Klasnić i Andrijanić (2015) navode temeljne značajke rizika koji se mogu osigurati, a to su:

- „brojnost objekata izloženih homogenim rizicima, odnosno da treba postojati velik broj istih ili sličnih objekata izloženih istom ili sličnom riziku
- gubitak prouzročen rizikom treba biti moguće definirati i mjeriti
- gubitak treba biti slučajan i izvan kontrole ugovaratelja
- rizik mora imati karakter ponavljanja“ Klasnić i Andrijanić (2015: 37-38).

Osiguranje se može promatrati s različitih aspekata. Klasnić i Andrijanić (2013) smatraju kako prema ekonomskom aspektu temelj osiguranja čini jednaka podjela štetnih posljedica osiguranih slučajeva na velik broj osiguranika. S druge strane, s pravnog aspekta osiguranje predstavlja pravni odnos temeljen na ugovoru, u kojem se jedna osoba obvezuje drugoj osobi isplatiti naknadu za nastalu štetu, uz naplatu određene cijene.

Marović i dr. smatraju da ukoliko ne bi postojalo osiguranje, odnosno ukoliko bi kapaciteti tržišta osiguranja bili ograničeni za prihvatanje rizika, tada bi štete morale biti pokrivena iz ograničenih sredstava pojedinaca, privrednih subjekata i fondova javnog sektora. Pri čemu se mora imati u vidu činjenica da bi veličina šteta potencijalno mogla prelaziti mogućnosti ugroženih, što bi imalo ogromne negativne posljedice na privredni rast i razvoj, a time i na društveno blagostanje (Marović i dr., 2015: 19-20).

2.2. Sudionici u osiguranju

Prilikom sklapanja ugovora o osiguranju potrebne su dvije strane, jedna strana je osoba koja se želi osigurati, a druga strana je netko tko preuzima rizik osiguranja, najčešće osiguravajuće društvo. Uz ove dvije strane može se pojaviti niz drugih sudionika. Najčešći sudionici u osiguranju su:

- „osiguravatelj - osiguravajuće društvo odnosno pravna osoba s kojom se sklapa ugovor o osiguranju i koja se obvezuje u skladu s uvjetima osiguranja nadoknaditi štetu, odnosno isplatiti osigurninu
- ugovaratelj osiguranja - osoba s kojom je osiguravatelj sklopio osiguranje te je dužan plaćati premiju osiguranja i ispunjavati ostale obveze iz ugovora iako ne mora biti i osiguranik
- osiguranik - osoba iz ugovora o osiguranju čiji je imovinski interes osiguran i kojoj pripadaju prava iz osiguranja, odnosno osoba od čije smrti/doživljenja ovisi isplata naknade iz osiguranja
- korisnik osiguranja - osoba kojoj također mogu pripadati prava iz osiguranja u slučaju smrti osiguranika, određuje ih ugovaratelj osiguranja u dogovoru s osiguranikom te mogu se imenovati i kasnije
- reosiguravatelj - osiguravajuće društvo koje ugovorom o reosiguranju preuzima obvezu da izravnom osiguratelju plati dio ili čitavi iznos štete koju bi on trebao platiti svom osiguraniku“ (Klasnić i Andrijanić, 2013: 12-13).

Uz navedene osnovne sudionike prilikom sklapanja ugovora o osiguranja u Republici Hrvatskoj postoje posrednici i zastupnici u osiguranju te pomoćnici zastupnika u osiguranju. Zastupnici u osiguranju imaju zadaću predlaganja usluga osiguranja osobama koje su zainteresirane. Dok su posrednici u osiguranju posrednici između osiguravajućeg društva i osobe koja ugovara osiguranje. Kako bi bili u mogućnosti obavljati poslove posrednika u osiguranju potrebno je položiti određene ispite koje provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA). U Republici Hrvatskoj sva osiguravajuća društva u nadležnosti su HANFA-e te prilikom registriranja djelatnosti imaju obvezu priključenja Hrvatskom uredu za osiguranje (HUO).

2.3. Vrste osiguranja

Glavna zadaća osiguranja jeste osiguranje od rizika, upravo iz razloga postojanja velikog spektra rizika postoji velik broj osiguranja i vrsta osiguranja. Uočavanjem sličnosti i razlika određenih osiguranja nastale su i podjele odnosno klasifikacija osiguranja prema određenim kriterijima.

Prva podjela kako navode Klasnić i Andrijanić (2013) je podjela prema kriteriju bilanciranja poslova osiguranja i utvrđivanja poslovnog rezultata koja se dijeli na neživotna i životna osiguranja. Podjela na neživotna i životna osiguranja je najzastupljenija i osnovna podjela. Neživotna osiguranja baziraju se na osiguranju predmeta, imovine, zdravlja i slično, dok s druge strane, životno osiguranje osigurava život čovjeka.

Zajednička obilježja svih neživotnih osiguranja kako navode autori jesu: trajanje od godinu dana, ukoliko je sklopljeno na više godina mora se obnoviti svake godine, može se dogoditi više šteta po jednoj polici, nema štedne komponente, zaračunata bruto premija je policirana premija, računa se prijenosna premija, ugovor je na snazi i nakon nastanka štete (Klasnić i Andrijanić, 2013).

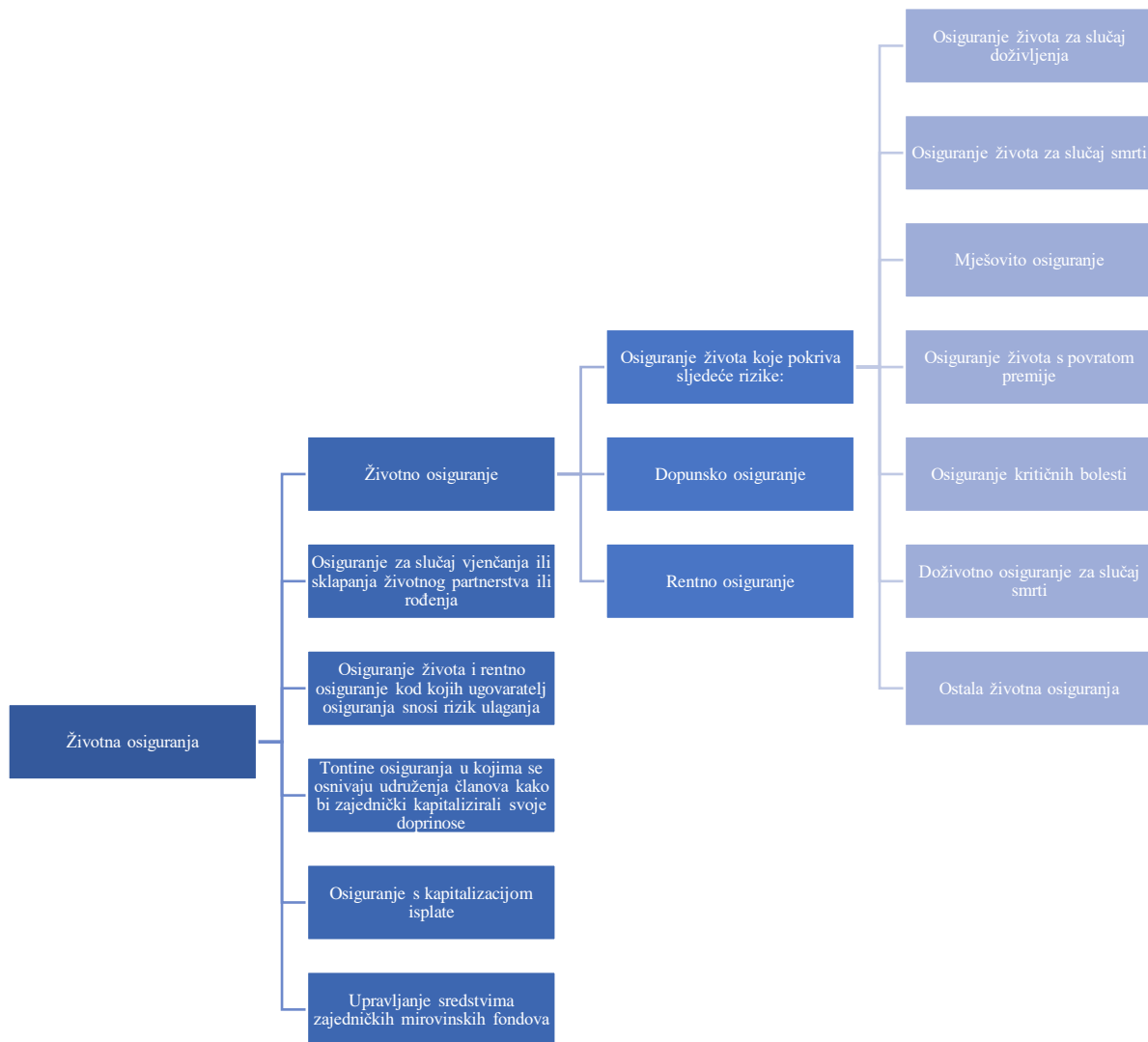
Neživotna osiguranja dijele se u kategoriju obveznih i dobrovoljnih osiguranja, najpoznatija obvezna osiguranja su auto osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje. Vrste neživotnih osiguranja prema Zakonu o osiguranju (NN, 112/18):

- osiguranje od nezgoda, uključujući ozljede na radnom mjestu i profesionalne bolesti
- zdravstveno osiguranje
- osiguranje cestovnih vozila, osim tračnih vozila koje pokriva sva oštećenja ili gubitak

- osiguranje tračnih vozila koje pokriva sva oštećenja ili gubitak tračnih vozila
- osiguranje zračnih letjelica koje pokriva sva oštećenja ili gubitak zračnih letjelica
- osiguranje plovila (morskih, riječnih, jezerskih plovila, plovila za plovidbu u kanalima) koje pokriva sva oštećenja ili gubitak
- osiguranje robe u prijevozu, uključujući robu, prtljagu i druga dobra, koje pokriva sva oštećenja ili gubitak robe u prijevozu ili prtljage, bez obzira na oblik prijevoza
- osiguranje od požara i elementarnih šteta koje pokriva sva oštećenja ili gubitak imovine
- ostala osiguranja imovine koja pokrivaju sva oštećenja ili gubitak imovine
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila koje pokriva sve vrste odgovornosti koje proizlaze iz upotrebe motornih vozila na vlastiti pogon, uključujući odgovornost prijevoznika
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica koje pokriva sve vrste odgovornosti koje proizlaze iz upotrebe zračnih letjelica, uključujući odgovornost prijevoznika
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila (morskih, riječnih i jezerskih polovila i plovila za plovidbu kanalima) koje pokriva sve vrste odgovornosti koje proizlaze iz upotrebe morskih, riječnih, jezerskih plovila i plovila za plovidbu kanalima, uključujući odgovornost prijevoznika
- ostala osiguranja od odgovornosti
- osiguranje kredita
- osiguranje jamstava
- osiguranje raznih financijskih gubitaka
- osiguranje troškova pravne zaštite pokriva troškove pravne zaštite i troškove sudskog ili kojeg drugog postupka
- osiguranje pomoći (asistencije) je osiguranje koje pokriva pomoć pruženu osobama koje zapadnu u teškoće za vrijeme puta, izvan doma ili uobičajenog boravišta.

S druge strane životnim osiguranjem osigurava se život osiguranika u budućnosti ili nasljednika osiguranika. Na policu životnog osiguranja i visinu premija ima utjecaj niz varijabli, a to su: pristupna dob, osigurani rizik, zanimanje, zdravstveno stanje i drugi čimbenici (HANFA, 2022: 23). Životna osiguranja sve više postaju popularna te se sve veći broj ljudi odlučuje na ovaj način osiguranja. Životna osiguranja u odnosu na neživotna imaju štednu komponentu. Također, životnim osiguranjem može se poboljšati budućnost nasljednika osiguranika u slučaju

smrtnog i neželjenog događaja. Slikom 1 prikazana je podjela životnih osiguranja prema Zakonu o osiguranju.

Slika 1. Podjela životnih osiguranja

Izvor: izrada autora prema Zakonu o osiguranju (NN, 112/18, 63/20)

Uz navedenu glavnu podjelu na životna i neživotna osiguranja, postoji niz drugih klasifikacija i podjela tako Klasnić i Andriyanić osiguranja klasificiraju i prema:

- „predmetu osiguranja - osiguranje imovine u širem smislu, osiguranje transporta i kredita, osiguranje osoba
- načinu sklapanja ugovora - dobrovoljna i obvezna osiguranja
- statusu osiguranika - osiguranje pravnih i fizičkih osoba“ (Klasnić i Andriyanić, 2013: 121-122).

2.4. Glavne značajke osiguravajućih društava

Osiguravajuća društva, zbog svog opsega i utjecaja na pojedince i tržište, autori definiraju na različite načine ovisno od aspekta kroz koji se promatraju. Društvo za osiguranje prema Zakonu o osiguranju je „pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja obavlja poslove životnog ili neživotnog osiguranja, koja ima odobrenje Agencije za obavljanje poslova osiguranja i upisana je u sudski registar nadležnog trgovačkog društva“ (NN, 112/18, 63/20, članak 3.).

Osiguravajuća društva ubrajaju se u nedepozitne financijske institucije, odnosno u institucije ugovorne štednje. Određeni autori smatraju osiguravajuća društva najstarijim institucionalnim investitorima, iako su po svojoj važnosti i rastu izgubila primat (Prohaska i dr., 2020: 174). Gledajući kroz povijest, potrebe za osiguranjem pojavljuju se još u počecima prijevoza robe brodovima, gdje su se osiguravali brodovi i roba u slučaju brodoloma ili napada gusara. Da bi se ostvarila sigurnost i stabilnost osiguravajućih društava, društva su u stalnoj potrebi prikupljanja novih premija i stvaranja kapitalne baze, s kojom dalje raspolažu na tržištu. Uz stalnu potrebu prikupljanja premija, društva su konstantno u obvezi analize i praćenja tržišta te racionalnog i profitabilnog ulaganja u svrhu stvaranja dodatnih prihoda.

Marović i dr. (2015) navode neke od najvažnijih aktivnosti koje u svojem poslovanju osiguravajuća društva obavljaju: određivanje premije, preuzimanje rizika u osiguravajuće pokriće, prodaja usluge osiguravajuće zaštite, marketinške aktivnosti, obrada i likvidacija šteta, transfer rizika u reosiguranje, učešće u poslovima suosiguranja i uloga institucionalnih investitora na financijskom tržištu.

Kako bi osiguravajuća društva bila u mogućnosti obavljati navedenu djelatnost moraju zadovoljiti minimalne kriterije solventnosti kapitala i visine temeljenog kapitala propisane Zakonom o osiguranju. Prema Zakonu o osiguranju (NN 112/18, 63/20) minimalni potrebni kapital zadnjeg dana u godini mora biti najmanje:

- 2,50 milijuna eura u kunsnoj protuvrijednosti za društva za osiguranje, koja imaju odobrenje za obavljanje poslova osiguranja iz skupine neživotnih osiguranja
- 3,70 milijuna eura u kunsnoj protuvrijednosti za društva za osiguranje, koja imaju odobrenje za obavljanje poslova osiguranja iz skupine životnih osiguranja
- 25 % potrebnog solventnog kapitala društava za osiguranje izračunatog u skladu s formulom.

Prilikom sklapanja police osiguranja dogovara se iznos premije, vrijeme trajanja police, isključenja iz osiguranja. U slučaju dolaska do neželjenog, nepredviđenog i nenamjernog događaja, osiguravajuće društvo je u obvezi isplatiti štetu za nastali događaj. „Isplata police ovisi ostvarenju nekog uvjetovanog događaja preciziranog u ugovoru o osiguranju, a visina uplaćene premije kao ekvivalenta sigurnosti, definira se prema procijenjenim zahtjevima za naknadama, operativnim troškovima i ciljanoj profitnoj marži osiguravajućeg društva“ (Prohaska i dr., 2020: 174).

2.4.1. Funkcije osiguravajućih društava

Razvijeno i uspješno tržište je nezamislivo bez postojanja osiguranja od rizika i osiguravajućih društava. Kao svaka institucija tako i osiguravajuća društva imaju određene uloge, zadaće i funkcije na tržištu. Glavni zadatak osiguranja prema Bijelić i Miletić (2009) je da brojne opasnosti kojima su izloženi osiguranici preraspodjeli na sve osiguranike koji su zaključili osiguranje i da u slučaju nastanka štete isplati odgovarajuću naknadu.

Funkcije osiguranja su se mijenjale kroz vrijeme, no mogu se svrstati u dvije kategorije, a to su: osnovne i ostale funkcije. Funkcije osiguranja dijele se na:

1. „zaštitna funkcija
2. mobilizacijsko – alokacijska funkcija.
3. društveno – socijalna funkcija“ (Ćurak i Jakovčević, 2007: 23).

Osnovna funkcija osiguranja kao što je već navedeno je osiguranje zaštite imovine, osoba, robe, transakcija od rizika, odnosno osnovna funkcija je zaštitna funkcija. Zaštitna funkcija može biti neposredna i posredna. Neposredna funkcija obuhvaća aktivnosti pomoću kojih se štete žele spriječiti ili umanjiti. Navedene aktivnosti mogu se podijeliti na preventivne i represivne aktivnosti. „Preventivne mjere su sve mjere, sredstva i akcije koje se poduzimaju radi sprječavanja i uklanjanja uzroka koji bi mogli da izazovu štetni događaji, koji imaju za posljedicu uništenje ili oštećenje imovine, odnosno smrti ili invaliditeta lica“ (Marović i dr., 2015:34). S druge strane, represivne mjere predstavljaju one kojima je cilj smanjiti nastalu štetu. Posredna zaštitna funkcija svodi se na isplaćivanje odnosno naknade za nastale štete. Mobilizacijsko – alokacijska funkcija osiguranja jest prikupljanje novčanih sredstava od onih kojih imaju višak sredstava i alokacija u dijelove s manjkom sredstava. Društveno – socijalna funkcija je funkcija kojom se unaprjeđuje životni standard te povećava društvena svijest o potrebama osiguranja i mogućim rizicima. Kako navodi Hrvatski ured za osiguranje (2022) što

je sektor osiguranja razvijeniji to je manja eventualna potreba države u naknadi štete i ekonomskoj pomoći pojedincima i poduzećima, uz navedenu prednost životna osiguranja značajni su instrumenti štednje za starost. Također, obuhvaća kategoriju solidarnosti, koja se ogleda u raznim oblicima mirovinskih i životnih osiguranja.

2.4.2. Utjecaj osiguravajućih društava na strukturu tržišta

Osiguravajuća društva obavljanjem svojih zadataka i funkcija ostavljaju značajan utjecaj na strukturu tržišta. Postojanje suvremenog tržišta kapitala nezamislivo je bez prisutnosti institucija ugovorne štednje, u koje se ubrajaju osiguravajuća društva. Osiguravajuća društva ispunjavanjem mobilizacijsko – alokacijske funkcije pomažu pri prikupljanju i transferu sredstava na tržištu, prikupljajući kratkoročna sredstva kroz premije osiguranika koja potom koristi za dugoročna ulaganja na tržištu. Ovu tezu potvrđuju i autori koji su prethodno obrađivali temu osiguravajućih društava.

Prema Prohaska i dr. (2020) institucije ugovorne štednje prikupljaju sredstva temeljem ugovornih odnosa, u redovitim vremenskim intervalima i tako prikupljena sredstva najvećim dijelom ulažu u vrijednosne papire. Iako imaju značajan utjecaj na tržište, osiguravajuća društva u sjeni su depozitnih institucija, prvenstveno banaka, budući da se tržište Republike Hrvatske smatra bankocentričnim tržištem.

Tako Prohaska i dr. (2020) smatraju da osiguravajuća društva i druge nedepozitne institucije za razliku od depozitnih institucija, ne nude bezuvjetno određenu kamatnu stopu i ne garantiraju buduću vrijednost ulaganja, već povrat ovisi o uspješnosti ulaganja prikupljenih sredstava u portfolio ulaganja, najčešće vrijednosnih papira. Također, osiguravajuća društva se smatraju više stabilnim i manje rizičnim u odnosu na banke, budući da svoje poslovanje baziraju na dugoročnom karakteru. Društva za osiguranja navode Matek i dr. „predstavljaju manji rizik za financijsku stabilnost jer ne uključuju visoke razine ročne, likvidnosne i kreditne transformacije“ (Matek i dr., 2021: 184-185). Utjecaj osiguravajućih društava na strukturu tržišta prikazuje i HUU za 2021. godinu u svojim statističkim objavama (tablica 1).

Tablica 1. Struktura i relativno značenje financijskih institucija u Republici Hrvatskoj u 2021. godini

Financijski posrednik	Udio
Poslovne banke	63,37%

Obvezni mirovinski fondovi	17,77%
Društva za osiguranje	6,47%
UCITS investicijski fondovi	2,88 %
Leasing društva	2,66 %
Dobrovoljni mirovinski fondovi	1,04 %
Stambene štedionice	0,66 %
Alternativni investicijski fondovi	0,66 %
Mirovinsko osiguravajuće društvo	0,28 %
Investicijski fondovi po posebnim zakonima	0,15 %
Factoring društva	0,05 %
Sveukupno	100,00 %

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje (2022: 9)

U prethodnoj tablici prikazan je udio ukupne imovine financijskih institucija u sveukupnom iznosu tržišta. Hrvatski ured za osiguranje potvrđuje teze bankocentričnog sustava Republike Hrvatske te da više od polovine ukupnog tržišta zauzimaju poslovne banke. Osiguravajuća društva uz poslovne banke i obvezne mirovinske fondove ubrajaju se u tri najveća institucionalna financijska investitora u strukturi tržišta Republike Hrvatske.

2.5. Osiguravajuća društva na tržištu Republike Hrvatske

Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj svoje začetke ostvaruje nastankom Croatia osiguranja. Croatia osiguranje utemeljeno je 1884. godine, kao Croatia osiguravajuća zadruga te je prvo osiguravajuće društvo na prostoru Republike Hrvatske (Croatia osiguranje, 2022).

Rad osiguravajućih društava u Republici Hrvatskoj reguliran je Zakonom o osiguranju (NN, 30/15, 112/18, 63/20, 133/20) te Zakonom o trgovačkim društvima (NN, 40/19, 34/22), budući da je osnovni oblik svakog osiguranja dioničko društvo. Za obavljanje djelatnosti osiguranja sva društva moraju prvotno dobiti odobrenje od strane HANFE. Isto tako, HANFA provodi nadzor i superviziju nad društvima. Ona regulira poslovanje osiguravajućih društava na posredan i neposredan način. Posredno analizirajući financijska izvješća i drugih dokumenata prikupljenih na zahtjev, a neposredno u poslovnim prostorijama subjekata nadzora ili povezanih pravnih osoba (Rafaj, 2009: 38).

Uz HANFA-u važnu ulogu ima i Hrvatski ured za osiguranje, koje predstavlja udruženje čiji su članovi sva osiguravajuća društva koja obavljaju djelatnost osiguranja na tržištu Republike Hrvatske.

Globalizacijom i sve većom kapitalizacijom poslovnih subjekata, velik broj manjih osiguravajućih društava iz nužde ili prilike prelaze u vlasništvo velikih osiguravajućih društava. Tako je i u Republici Hrvatskoj zastupljen je trend smanjivanja broja osiguravajućih društava i širenja već postojećih velikih osiguravajućih društava. Iako se broj društava smanjuje opseg poslovanja i usluga se sve više proširuje, kako se mijenjaju potrebe i vrijednosti ljudi. Uz sve navedeno, povećava se svijest sve većeg broja ljudi o pogodnostima i potrebi za osiguranjem sadašnjosti, ali i budućnosti koja dolazi. Prema statističkim podacima A-1 HANFA (HANFA, 2022) u 2021. godini na tržištu osiguranja poslovalo 15 osiguravajućih društava, od kojih je tri pružalo usluge samo životnog osiguranja, četiri društva koja su obavljala djelatnosti neživotnog osiguranja te osam društava složenog osiguranja. U tablici 2 prikazana su osiguravajuća društva i vrsta poslova koju obavljaju.

Tablica 2. Osiguravajuća društva u Republici Hrvatskoj u 2021. godini

Osiguravajuća društva	Poslovi osiguranja
Adriatic osiguranje d.d.	neživot
Agram Life osiguranje d.d.	život
Allianz Hrvatska d.d.	složeno
Croatia osiguranje d.d.	složeno
Euroherc osiguranje d.d.	neživot
Generali osiguranje d.d.	složeno
GRAWE osiguranje d.d.	složeno
HOK osiguranje d.d.	neživot
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	neživot
Merkur osiguranje d.d.	složeno
OTP osiguranje d.d.	život
Triglav osiguranje d.d.	složeno
UNIQA osiguranje d.d.	složeno
Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d.	složeno
Wusternrot životno osiguranje d.d.	život

Izvor: mrežna stranica HANFA (2022)

HANFA i HUO analiziraju i objavljuju podatke i statistike osiguravajućih društava na mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj bazi. Time se olakšava praćenje i situacija na tržištu osiguranja. Tablicom 3 prikazani su pokazatelji tržišta osiguranja.

Tablica 3. Ključni pokazatelji u 2021. godini

Pokazatelji tržišta osiguranja	
Zaračunate bruto premije, u '000 kn	11.697.349
Udio premije u BDP-u, u %	2,71
Bruto likvidirane štete, u '000 kn	6.548.767
Ukupna imovina, u '000 kn	48.423.201

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje (2022: 5-6)

Prema podacima HANFA-e i HUO-a zaračunata bruto premija, glavni indikator uspješnosti poslovanja tržišta osiguranja, u 2021. godini iznosila je preko 11,70 milijardi kuna, što je 2,71 % BDP-a. Nastale štete iznosile su 6,55 milijardi kuna, što predstavlja glavni rashod društava. Ukupna imovina iznosila je 48,42 milijarde kuna. Sve navedene vrijednosti koje prikazuje HUO korištene su dalje u radu.

3. Metodologija rada

Predmet rada je analiza položaja osiguravajućih društava na tržištu Republike Hrvatske u 2021. godini. Za potrebe ovoga rada korišteni su razni podaci prikupljeni sa službenih mrežnih stranica te raznih knjiga, časopisa, prospekata koji obrađuju temu osiguravajućih društava.

U radu je provedeno istraživanja na odabranom uzorku od osam osiguravajućih društava, koja se ubrajaju u složena osiguravajuća društva prema podjeli HANFA-e. Navedena društva su odabrana iz razloga što se pomoću njih može dobiti konkretan i cjelovit uvid u poslovanje svih društava, kako onih što pružaju usluge životnih tako i neživotnih osiguranja. U radu je analizirana 2021. godina pomoću koje se najbolje vidi najnovije stanje društava i poslovanja.

Analiza u radu napravljena je prema različitim elementima kako bi se dobila što šira slika poslovanja osiguravajućih društava i utjecaja na tržište. Odabrani elementi su imovina, prihodi, dobit, ponuda, bruto premija, bruto štete te financijski pokazatelji. Istraživanje provedeno uz pomoć financijskih pokazatelja, od kojih su odabrani pokazatelji zaduženosti i profitabilnosti, prikazuje stanje financiranja i sposobnosti ostvarivanja dobiti kroz vlastito poslovanje. Analizirajući veličinu imovine društava, financijskih pokazatelja, ostvarenih prihoda te dobiti u radu korištene su različite metode i tehnike. Na samom početku rada korištene su povijesna metoda i metoda deskripcije pri pojmovnom određivanju osiguranja, rizika te zadataka i funkcija osiguravajućih društava. U četvrtom dijelu rada i njegovim poglavljima, opis istraživanja i rezultati istraživanja, korištene su metoda analize i statistička metoda pomoću kojih su prikazani financijski izvještaji i njihovi pokazatelji. Uz navedene metode kroz cijelo poglavlje korištena je komparativna metoda, pomoću koje je prikazana uspješnost promatranih društava u odnosu jedan na drugi. Na samom kraju rada induktivnom metodom došlo se do zaključka.

4. Opis istraživanja i rezultati istraživanja

Nakon pojmovnog definiranja osiguranja i osiguravajućih društava te njihovog utjecaja na društvo u cjelini, u nastavku rada prikazana je analiza poslovanja odabranih osiguravajućih društava. Odabrana osiguravajuća društva su: Allianz Hrvatska d.d., Croatia osiguranje d.d., Generali osiguranje d.d., GRAWE osiguranje d.d., Merkur osiguranje d.d., Triglav osiguranje d.d., UNIQA osiguranje d.d. i Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d. (u nastavku samo Wiener osiguranje). Na početku istraživanja prikazana je ponuda navedenih osiguravajućih društava, zatim ukupna imovina i ostvaren rezultat u 2021. godini. Nakon prikazane visine i udjela ključnih stavki bilance i računa i dobiti, prikazana je analiza financijskih pokazatelja i pokazatelja karakterističnih za osiguravajuća društva, kako bi se što bolje vidjelo stanje uspješnosti i zaduženosti promatranih društava.

4.1. Analiza ponude osiguranja u odabranim osiguravajućim društvima

Sva odabrana osiguravajuća društva pružaju usluge iz strukture neživotnih i životnih osiguranja, odnosno ubrajaju se u složena osiguranja. Kao što je već navedeno u radu, postoji niz osiguranja kako u neživotnom segmentu tako i u životom. U ovome dijelu rada prikazane su usluge i ponude osiguravajućih društava. U tablici 4 prikazani su proizvodi i zastupljenost u odabranim promatranim osiguravajućim društvima. Plus (+) u tablici nalazi se ukoliko društvo omogućava navedeni proizvod, a minus (-) ukoliko ne omogućava.

Tablica 4. Ponuda osiguranja u promatranim društvima

	Allianz	Croatia	Generali	Grawe	Merkur	Triglav	Uniqa	Wiener
Životno osiguranje	+	+	+	+	+	+	+	+
Osiguranje s investicijom u fond	+	+	+	+	+	+	+	+
Auto osiguranje	+	+	+	+	-	+	+	+

Osiguranje plovila	+	+	+	+	-	+	+	+
Osiguranje doma i kućanstva	+	+	+	+	+	+	+	+
Dopunsko zdravstveno osiguranje	+	+	+	-	+	+	+	+
Dodatno zdravstveno osiguranje	+	+	+	+	+	+	+	+
Osiguranje od nezgoda	+	+	+	+	+	+	+	+
Putno osiguranje	+	+	+	+	+	+	+	+

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim Internet stranicama društava

Analizom i pretraživanjem službenih mrežnih stranica odabranih društava utvrđeno je kako većina promatranih društava ima sličan asortiman proizvoda, odnosno proizvoda koji pokrivaju iste rizike. U prethodnoj tablici navedeni su neki od proizvoda/usluga koji se nalaze u ponudi osiguravajućih društava. Ukoliko se promatraju životna osiguranja, sva društva omogućavaju niz kombinacija životnih osiguranja. Sva društva stavljaju naglasak na štednu komponentu životnog osiguranja te u tom smjeru i kreiraju nove proizvode. Također, stavlja se naglasak na investicijsku ulogu kroz životno osiguranje, što se vidi kod svih promatranih društava koja omogućavaju ulaganje u različite investicijske fondove, kao što je Fidelity.

Najzastupljenije osiguranje je osiguranje automobila i osiguranje od automobilske odgovornosti. Od svih promatranih društava iz tablice vidljivo je da Merkur osiguranje nema u ponudi osiguranje vozila, odnosno automobila. Također, Merkur osiguranje ne omogućava osiguranje plovila svojim klijentima. Uz osiguranje automobila i plovila Croatia osiguranje u svojoj ponudi ima osiguranje motora, odnosno motornih vozila. Zanimljiv proizvod vezan za prijevozna sredstva imaju Triglav osiguranje i Grawe osiguranje, a to je osiguranje bicikla čime se ističu od drugih društava.

U pogledu osiguranja doma i pokućstva, sva društva omogućavaju zaštitu kako građevinskog dijela doma tako i pokućstva. Osiguranje pokriva štetu od elementarnih nepogoda, krađa, lomova, ovisno od paketa za koji se klijent odluči. Uz ova osiguranja, sva društva omogućavaju osiguranje od vlastite odgovornosti u slučaju da klijent sam proizvede štetu. Uniqa osiguranja uz navedena pokrića svojim klijentima omogućava osiguranje mobitela. Osiguranjem mobitela pokriven je lom stakla i krađa. Merkur osiguranje za svoje klijente omogućio je Delux paket, osiguranje za luksuzne kuće i vile.

Zdravstveno osiguranje jedno je od osnovnih ljudskih prava te svako proširenje zdravstvene zaštite olakšava način života u nikome dragim situacijama. Uz obvezno zdravstveno osiguranje klijenti si mogu proširiti zaštitu dopunskim ili dodatnim zdravstvenim osiguranjem. Dopunsko zdravstveno osiguranje daje malo širi spektar pogodnosti u odnosu na obvezno zdravstveno. Sva promatrana društva imaju u ponudi dopunsko zdravstveno osiguranje u obliku različitih paketa, osim Grawe osiguranja. Grawe osiguranje u svojoj ponudi ima samo dodatno zdravstveno. Dodatno zdravstveno osiguranje daje mogućnost zakazivanja posebnih specijalističkih pregleda, sistematskih pregleda, mišljenja drugih liječnika, inozemna liječenja i niz drugih mogućnosti. U pogledu osiguranja zdravlja Wiener osiguranje ima u ponudi TeleDoc, što predstavlja novi način medicine, komunicirajući preko video poziva s liječnikom. Ovaj način komunikacije razvijen je pod utjecajem COVID-19 krize, koja je zastupljena u 2020. i 2021. godini.

Croatia osiguranje pored svih navedenih osiguranja omogućava osiguranje životinja, odnosno osiguranje kućnih ljubimaca i domaćih životinja te usjeva i nasada. Triglav osiguranje uz Croatia osiguranje jedino je koje omogućava osiguranje usjeva i nasada. Sva promatrana osiguravajuća društva prilagođavaju svoje proizvode potrebama tržišta i događajima u okruženju u kojemu se nalaze. U 2021. godini društva se posvećuju poticanju investicijskog životnog osiguranja te osiguranja od potresa.

U tablici 5 koja slijedi, prikazana je ponuda po polici dopunskog zdravstvenog osiguranja promatranih osiguravajućih društava. Police svih društava u većinskom dijelu obuhvaćaju jednaka pokrića i usluge. Kao što je pokriće A razine lijekova, troškove participacije uz obvezno osiguranje, ortopedska i dentalna pomagala i drugo. Prikazana visina premije je na mjesečnoj razini.

Tablica 5. Visina premije dopunskog zdravstvenog osiguranja promatranih društava u kunama

	Allianz	Croatia	Generali	Grawe	Merkur	Triglav	Uniq	Wiener
Visina mjesečne premije	45	70	63	-	65	55	45	45

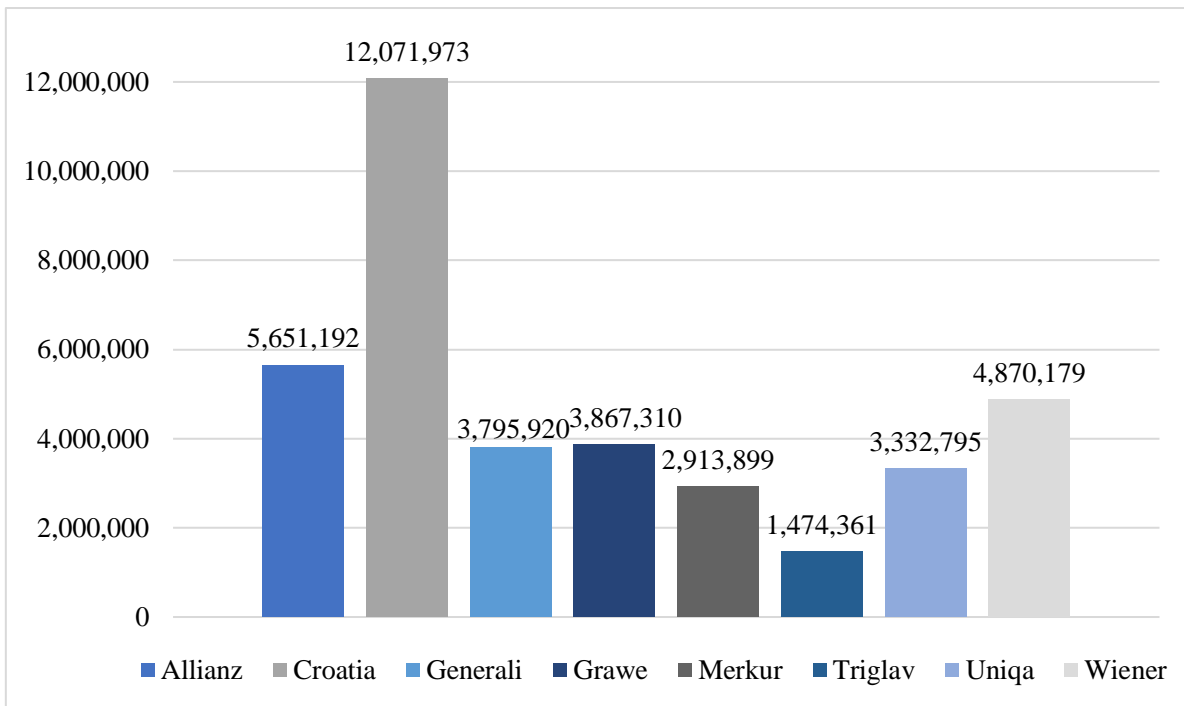
Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim na službenim mrežnim stranicama promatranih društava

Kao što je već navedeno u radu Grawe osiguranje nema opciju dopunskog zdravstvenog osiguranja. Od svih odabranih osiguravajućih društava Croatia osiguranje za usluge dopunskog zdravstva prikuplja najvišu premiju od svojih klijenata. Croatia osiguranje također za svoje klijente ima razne pogodnosti u prvih godinu dana ukoliko se odluče za dopunsko osiguranje. Nakon Croatia osiguranja, Merkur osiguranje i Generali osiguranje naplaćuju nešto višu premiju u odnosu na prosjek promatranih društava. Kao što je vidljivo iz tablice, tri osiguravajuća društva za usluge dopunskog zdravstvenog osiguranja prikupljaju jednaku premiju u iznosu od 45,00 kuna.

Sva društva konstantno objavljuju razne pogodnosti i akcije, kako bi privukla što veći broj redovnih klijenata, budući da je zdravstveno osiguranje osnova i potreba svakoga čovjeka. Također, zbog užurbanog načina života sva promatrana društva svojim klijentima omogućavaju ugovaranje osiguranja online, osim Generali osiguranja.

4.2. Ukupna imovina odabranih društava

Veličina i važnost društava može se gledati prema različitim kriterijima kao što je veličina imovine, broj zaposlenika, ukupan prihod, kapital i slično. Na osnovu svega navedenog, društva se prema Zakonu o računovodstvu svrstavaju i u kategorije malih, srednjih i velikih društava (NN 120/16, 116/18). Sva društva za osiguranje pripadaju kategoriji velikih dioničkih društava, što je u skladu sa zahtjevima koja svako društvo mora ispuniti kako bi bilo u mogućnosti obavljati djelatnost osiguranja. Na grafikonu 1 nalazi se ukupna imovina, izražena u tisućama kuna, promatranih osiguravajućih društava u 2021. godini.

Grafikon 1. Ukupna imovina promatranih osiguravajućih društava u 2021. godini (u 000 kn)

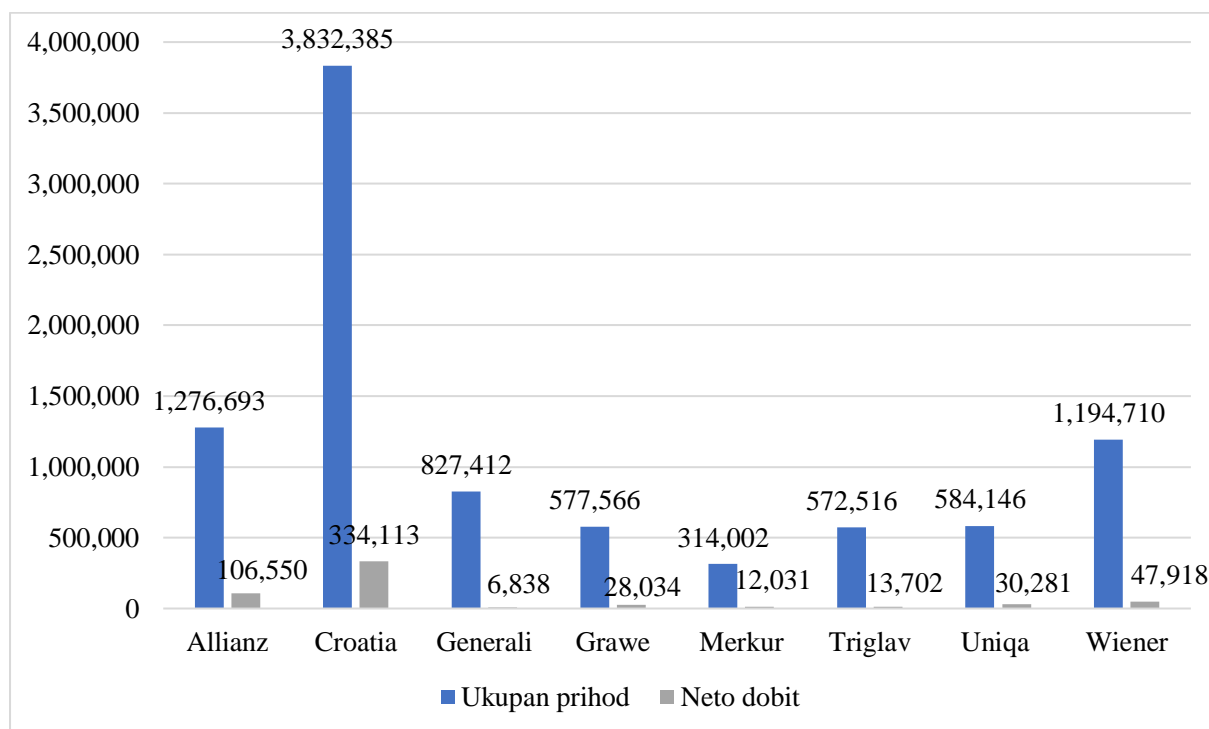
Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društava

U 2021. godini tržište osiguranja bilježilo je ukupnu imovinu u iznosu od 48,42 milijarde kuna. Od promatranih osiguravajućih društava najveću imovinu u 2021. godini imalo je Croatia osiguranje, zatim Allianz osiguranje. Ukupna imovina Croatia osiguranja iznosila je preko 12 milijardi kuna, što predstavlja udio od 24,93 % u ukupnoj imovini svih osiguravajućih društava. Nakon Croatia osiguranja, slijedi Allianz osiguranje koje je zauzimalo udio od 11,67 % u ukupnoj imovini tržišta osiguranja. Najmanji udio i imovinu od promatranih društava ostvarilo je Triglav osiguranje, s udjelom od 3,04 %.

Imovina osiguravajućih društava može se podijeliti na nekoliko glavnih komponenti, a to su: nematerijalna imovina, materijalna imovina, ulaganja, udio reosiguranja u tehničkim pričuvama, potraživanja i ostala imovina. Budući da osiguravajuća društva pripadaju financijskim institucijama glavne djelatnosti su im prikupljanje novca od premija osiguranja te plasiranja novca u sektore s manjkom sredstava i kreiranje dodatnih sredstava ulaganjem na tržištu. Od svih navedenih djelatnosti najveći dio imovine društava čine ulaganja. Ulaganja u razne vrijednosne papire i druga financijska imovina čine oko 70 % ukupne imovine nekog osiguravajućeg društva.

4.3. Poslovni rezultat odabranih društava

Cilj poslovanja svakog subjekta uz ostvarivanje dodatne vrijednosti za društvo i društvo u cjelini je ostvarivanje dobiti. Ostvarivanje dobiti prikazuje sposobnost društva da dobro upravlja svojim prihodima i svojim rashodima. Visina prihoda osiguravajućih društava u jednoj obračunskoj godini ovisi o iznosu zaračunatih bruto premija, koje su početna stavka računa dobiti i gubitka. Ukoliko sam iznos premija u godini nije značajan, tako ni prihodi, ali i dobit neće biti na zavidnoj razini. Dobit s druge strane ovisi i o rashodovnoj strani računa dobiti i gubitka, gdje su najveći troškovi nastale štete te troškovi ulaganja. Na grafikonu 2 prikazana je visina ostvarenih ukupnih prihoda promatranih društava u 2021. godini te neto dobit. Neto dobit prikazuje stvarnu dobit koja ostaje društvu na raspolaganju za raspodjelu dioničarima i daljnja ulaganja, nakon plaćanja svih obveza.

Grafikon 2. Ostvareni ukupni prihodi i neto dobit promatranih društava u '000 kn u 2021. godini

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društava

Na promatranom grafikonu vidljive su značajne razlike u prikupljenim prihodima društava. Croatia osiguranje kao najveće društvo s najvećim utjecajem na tržište, slijedom toga ostvaruje i najveće prihode, ali i najveću neto dobit. Ukoliko se promatra odnos ukupnih prihoda Croatia osiguranja i ostvarene neto dobiti, uočeno je kako društvo ima i značajne troškove ulaganja te da su u promatranom godini ostvarene značajne likvidacije šteta. Nakon Croatia osiguranja

približne vrijednosti ukupnih prihoda ostvaruju Allianz osiguranje i Wiener osiguranje, no u pogledu neto dobiti se značajno razlikuju. Allianz osiguranje ostvaruje duplo veći iznos neto dobiti na osnovu svojeg poslovanja. Navedeno može upućivati na bolje politike poslovanja i korištenje resursa društva. Najmanji iznos ukupnih prihoda u 2021. godini ostvarilo je Merkur osiguranje, dok s druge strane najmanju neto dobit u promatranoj godini ostvaruje Generali osiguranje u iznosu od 6.838 tisuća kuna. Generali osiguranje ostvaruje značajne prihode u odnosu na ostala promatrana osiguravajuća društva, no ostvaruje značajno nižu neto dobit. Ovakav odnos prihoda i dobiti, upućuje na visoke troškove i štete te da postoji mogućnost da društvo neadekvatno koristi svoju imovinu. Navedeno znači da društvo neravnomjerno procjenjuje moguće troškove i štete u odnosu na procjenu prihoda. Slična situacija uočena je i kod Triglav osiguranja, koje također bilježi veliku razliku ostvarenih ukupnih prihoda i ostvarene dobiti nakon poreza. Uz ostvarene prihode i dobiti, poslovanje osiguravajućih društava može se pratiti kroz broj izdanih polica ili stanju polica u odnosu na ukupno tržište osiguranja. U tablici 6 prikazan je broj osiguranja po društvu te udio u ukupnim izdanim osiguranjima u 2021. godini.

Tablica 6. Broj izdanih osiguranja promatranih društava u 2021. godini

	Broj osiguranja	Udio %
Allianz	1.287.226	10,73
Croatia	3.029.072	25,25
Generali	1.069.181	8,91
Grawe	442.604	3,69
Merkur	179.980	1,50
Triglav	561.661	4,68
Uniq	722.066	6,02
Wiener	895.987	7,47
Ukupno tržište osiguranja	11.996.535	100,00

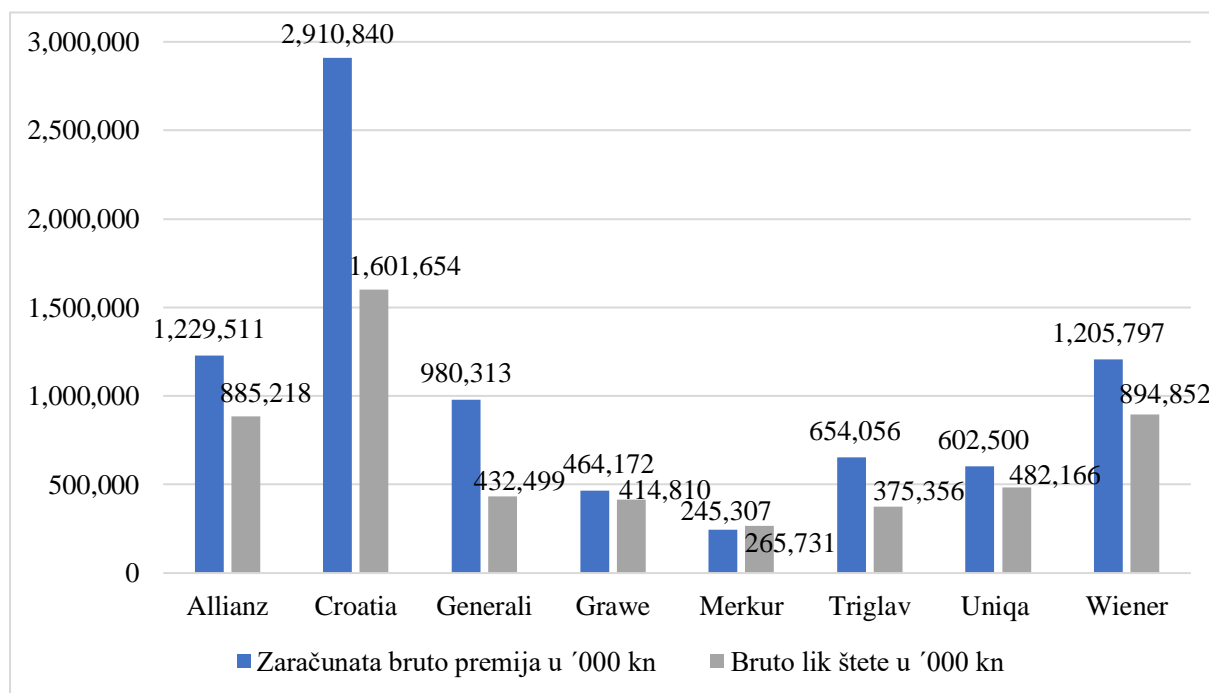
Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz mjesečnog statističkog izvješća HUU-a za prosinac 2021. godine

Tržište osiguranja u 2021. godini ostvaruje pozitivna kretanja te je broj osiguranja izdanih korisnicima iznosio je preko 11.997 tisuća. Od cjelokupnog tržišta, promatrana društva, koja su u strukturi složenih osiguravajućih društava, imaju značajno različit utjecaj na navedeni broj

polica. U 2021. godini najveći broj polica osiguranja ostvaruje Croatia osiguranju, odnosno broj odobrenih osiguranja iznosi je 25,25 % od ukupnog broja polica osiguranja na tržištu osiguranja. Nakon Croatia osiguranja, značajnim udjelom pridonosi Allianz osiguranja u visini od 10,73 % te Generali osiguranje u visini od 8,91 %. Najmanji broj izdanih osiguranja od promatranih osiguravajućih društava u 2021. godini imalo je Merkur osiguranje, čije je stanje izdanih polica osiguranja iznosilo 179.980 osiguranja. U ukupnom iznosu stanja osiguranja Merkur osiguranje pridonosi s 1,50 %.

4.3.1. Bruto zaračunate premije i likvidirane štete

Cilj svakog društva je ostvariti što veću bruto zaračunatu odnosno zarađenu premiju. Bruto zaračunata premija je iznos kojega osiguravajuće društvo ostvaruje kroz obavljanje svoje osnovne djelatnosti, izdavanjem polica osiguranja. Prilikom izdanja polica osiguranja korisnik police za uzvrat plaća premiju osiguranja, koja ulazi u strukturu bruto zaračunat premije društva. Također, veličina i uspješnost društva može se mjeriti uz pomoć udjela bruto premije u ukupnom iznosu premije tržišta osiguranja. U slučaju nastanka osiguranog događaja društvo je dužno isplatiti štetu korisniku, odnosno osigurninu iz ugovora o sklopljenom osiguranju. Isplata osigurnine ulazi u iznos likvidacijskih šteta, koje za društvo predstavljaju kretanje na strani rashoda. Grafikonom 3 prikazani su iznosi bruto zaračunatih premija i likvidiranih šteta za promatrana osiguravajuća društva u 2021. godini.

Grafikon 3. Prikaz bruto zaračunate premije i likvidiranih šetat promatranih društava

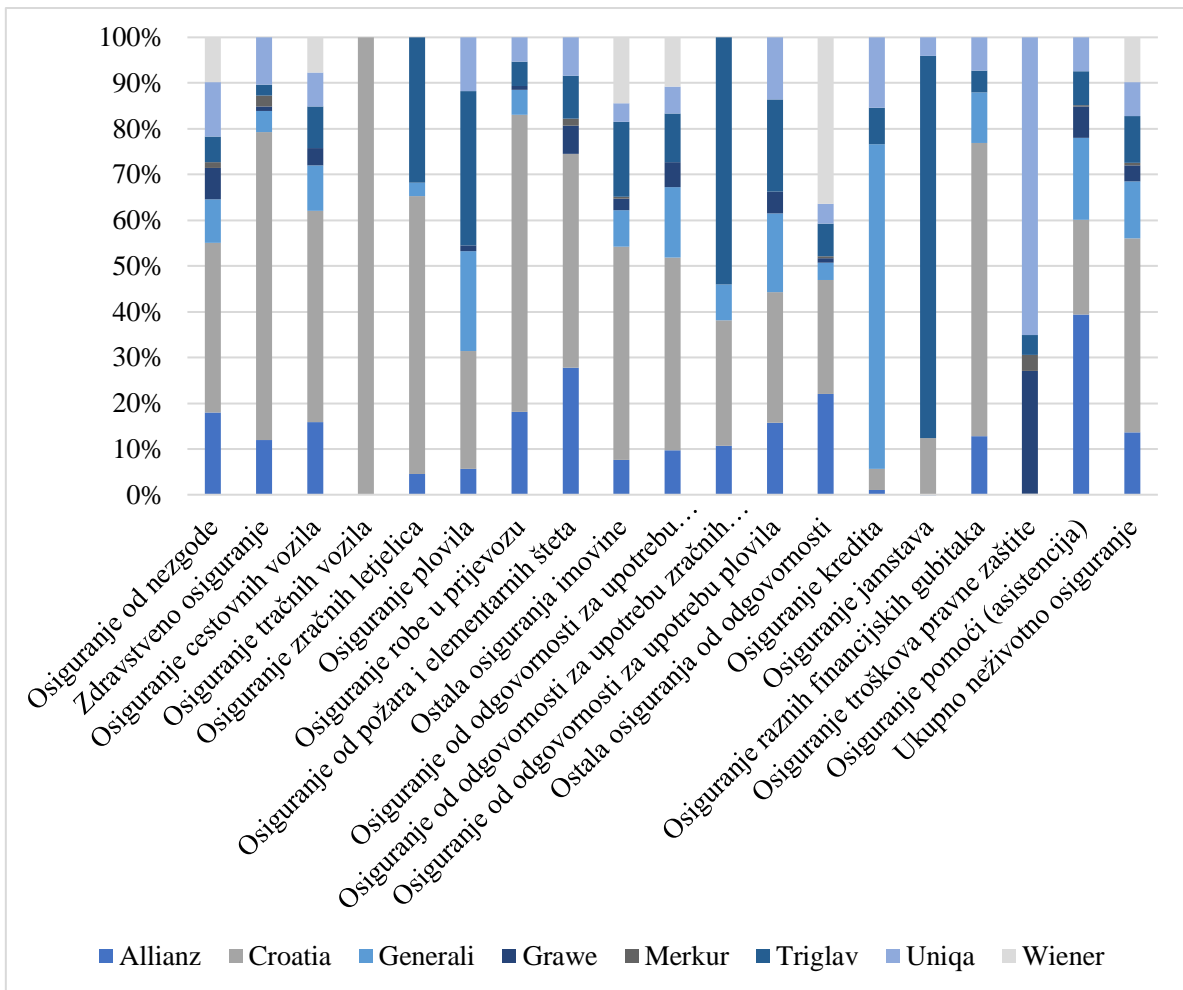
Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvještaja društava

Tržište osiguranja u 2021. godini ostvarilo je bruto zaračunate premije u iznosu od 11,71 milijardi kuna. Croatia osiguranje ostvarila je najveći iznos zaračunate bruto premije što je i očekivano u skladu s veličinom imovine i utjecajem na tržište. Croatia osiguranje ostvarilo je 24,32 % ukupne bruto premije tržišta osiguranja. Nakon Croatia osiguranja značajan iznos ostvarilo je Allianz osiguranje, s udjelom od 10,50 % u ukupnim premijama. Od svih promatranih osiguravajućih društava najmanju bruto zaračunatu premiju ostvarilo je Merkur osiguranje. Merkur osiguranje je u 2021. godini imalo više bruto likvidiranih šteta u odnosu na zaračunate bruto premije. Također, navedeno društvo u odnosu na ostale promatrane ostvaruje najmanji iznos likvidiranih šteta, što je proporcionalno s veličinom imovine i bruto premije društva. U 2021. godini Grawe osiguranje ostvarilo je približno jednake iznose bruto zaračunate premije i likvidiranih šteta.

Ukupne bruto likvidirane štete na tržištu osiguranja iznosile su 6,55 milijardi kuna. Nakon Croatia osiguranja najveći iznos likvidiranih šteta imalo je Wiener osiguranje. Wiener osiguranje i Allianz osiguranje ostvarila su približne iznose premije i šteta, no imaju obrnut odnos. Allianz osiguranje ostvarilo je nešto viši iznos bruto premije, za 1,96 % u odnosu na Wiener, dok Wiener ostvaruje veći iznos bruto likvidiranih šteta, za 1,09 %. Samo prema ova dva pokazatelja, vidljivo je da je Allianz osiguranje ostvarilo bolje poslovne aktivnosti u odnosu na Wiener osiguranje te da bi moglo imati bolje poslovne rezultate.

4.3.2. Struktura zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja

Nakon prikaza ukupnih bruto premija i šteta u nastavku rada prikazan je ostvaren iznos bruto premije prema vrsti osiguranja, kako bi se što bolje vidjelo poslovanje svakog društva. Većinski udio premije ostvaruje se kroz premije neživotnog osiguranja kod više od polovine promatranih društava. Najveća bruto premija kao što je već rečeno ostvarena je u Croatia osiguranju, kod kojeg je 84,67 % premije ostvareno ponudom neživotnog osiguranja. Grafikonom 4 prikazano je stanje zaračunate bruto premije ovisno o vrsti osiguranja za promatrana osiguravajuća društva u 2021. godini.

Grafikon 4. Bruto premija neživotnih osiguranja promatranih društava u 2021. godini

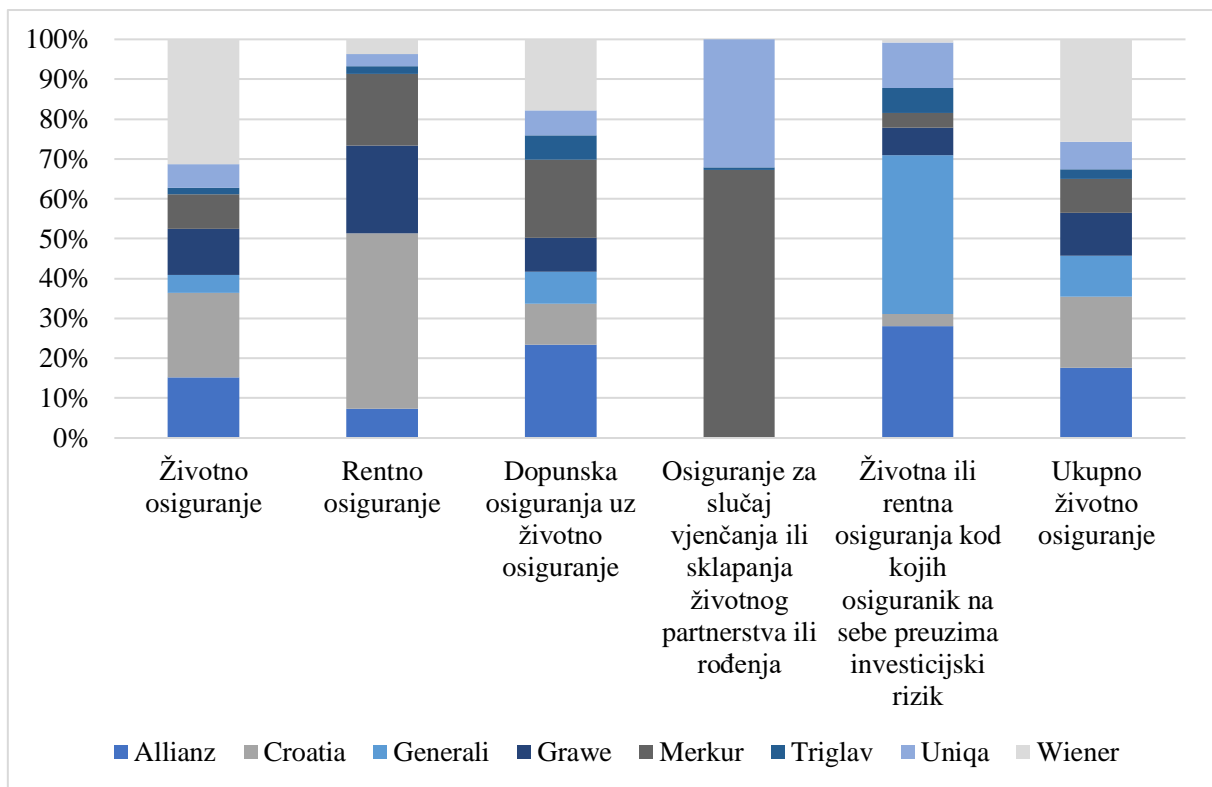
Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvještaja društava

Zaračunate bruto premije Allianz osiguranja, Generali osiguranja, Triglav osiguranja i Uniqa osiguranja većinskim dijelom ostvarene su kroz premije neživotnog osiguranja, dok je premija životnog osiguranja izraženija kod Grawe osiguranja, Merkur osiguranja i Wiener osiguranja. Allianz osiguranje u 2021. godini imalo je omjer od 65:35 neživotnih premija i životnih premija. Iako su osiguranja od automobilske odgovornosti i zdravstveno osiguranje najpoznatija neživotna osiguranja, Allianz osiguranje najveći dio neživotne premije ostvaruje kroz prikupljenu premiju za osiguranje od požara i elementarnih šteta. Navedeno je ujedno posljedica obzirom na prirodne katastrofe u Republici Hrvatskoj u prethodne dvije godine (2019. i 2020.). Croatia osiguranje te Generali osiguranje najveći udio neživotne premije ostvarilo je kroz izdavanja osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila i to u visini od 22,39 % i 27,88 %, respektivno u odnosu na ukupno ostvarenu neživotnu premiju društva. Uz navedena dva društva Triglav osiguranje ostvarilo je približne vrijednosti, udio premije

ostvarene kroz osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila je 23,39 %, no taj udio nije najveći kod promatranog društva. Premije ostalih osiguranja najznačajnije pridonose ostvarenim zaračunatim bruto premijama u 2021. godini.

Uz analizu premije po društvima, na grafikonu je prikazan doprinos osiguravajućih društava po pojedinoj vrsti osiguranja. Osiguranje od automobilske odgovornosti prema podacima HUU-a u 2021. godini ostvarilo je najveći udio u ukupnim premijama na tržištu, 25,30 % (HUU, 2022). Kod promatranih društava premija od odgovornosti automobilskog osiguranja čini 22,52 % neživotne premije. Ukoliko se promatra struktura ostvarene premije automobilskog osiguranja iz grafikona se vidi da je Croatia osiguranje ostvarilo najveći udio od približno 40 %. S najmanjim udjelom, manjim od 10 %, pridonosi Grawe osiguranje, zatim Uniqa osiguranje. Također, uočeno je kako je Croatia osiguranje u cijelosti ostvarila premiju osiguranja tračnih vozila. Premiju zdravstvenog osiguranja u najvećem dijelu čini Croatia osiguranje, dok najmanjim udjelom doprinosi Grawe osiguranje. Uz zdravstveno osiguranje značajno je osiguranje od nezgoda. U strukturi osiguranja od nezgoda najmanju bruto premiju ostvarilo je Merkur osiguranje, dok Croatia osiguranje značajno prednjači i u ovom osiguranju. Vidljivo je da je Croatia osiguranje u većini osiguranja imalo najveći udio, osim u osiguranjima plovila i odgovornosti za upotrebu plovila, odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica, putne asistencije te osiguranju kredita i jamstava.

Osiguravajuća društva koja su većinski dio premije ostvarivala kroz premiju neživotnih osiguranja u promatranoj godini, ostvaruju znatno veće iznose ukupnih zaračunatih premija. Kako bi se taj odnos što bolje razumio u sljedećem odlomku opisana su osiguravajuća društva s većinskom životnom premijom. Grafikonom 5 prikazana je zaračunata bruto premija u strukturi životnih osiguranja.

Grafikon 5. Bruto premija životnih osiguranja promatranih društava u 2021. godini

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društava

Merkur osiguranje, osiguranje koje premiju zarađuje više iz životnih osiguranja u odnosu na neživotna, imalo je najmanju ostvarenu zaračunatu bruto premiju. Navedeno osiguranje 86,44 % premije ostvarilo je kao životnu premiju, od toga najveći udio u životnoj premiji ima životno osiguranje. Uz Merkur osiguranje koje je imalo najmanju ostvarenu ukupnu premiju, Grawe osiguranje također pripada skupini društava koja ostvaruje veći dio kroz životu premiju. Grawe osiguranje je ujedno i sljedeće osiguranje s najmanjom premijom nakon Merkur osiguranja. Kod navedenog osiguranja udio životnih osiguranja činilo je čak 57,03 %.

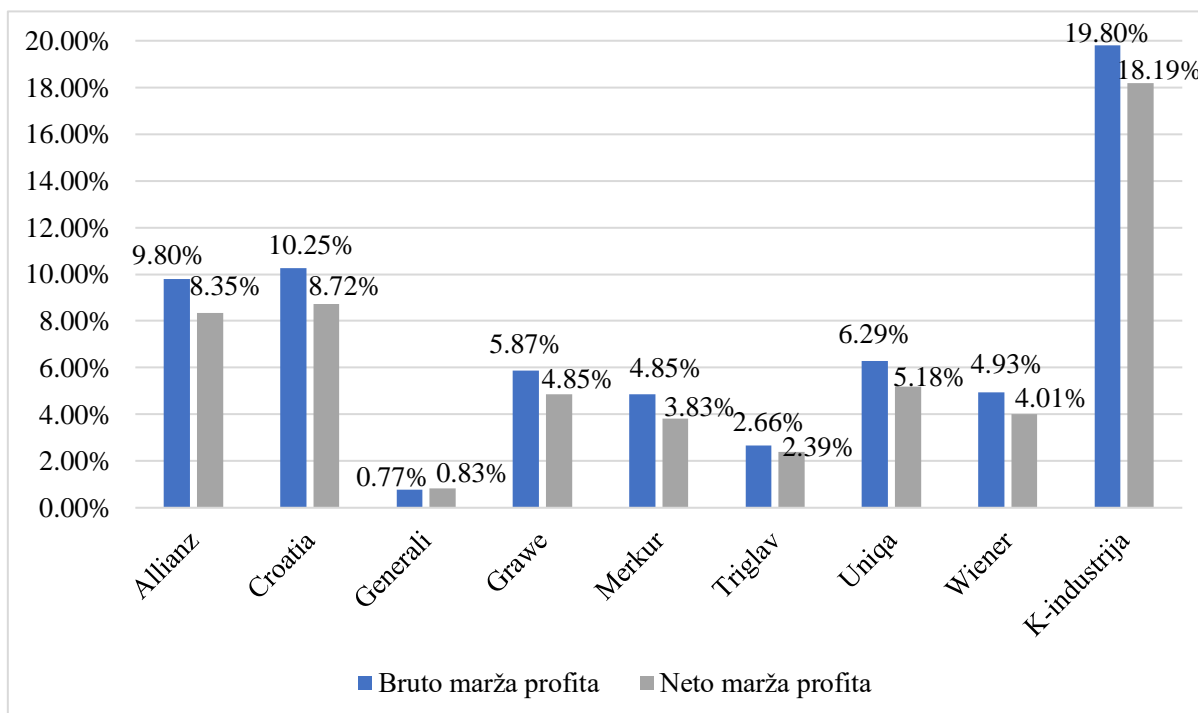
Ukoliko se promatraju visine udjela društava prema vrsti osiguranja, mogu se vidjeti različiti odnosi. Za razliku od neživotnih osiguranja gdje je Croatia osiguranje prednjačilo u većini, Croatia osiguranje je u strukturi životnih osiguranja ostvarilo manje udjele i značajno različite udjele. Premija životnog osiguranja najvećim dijelom ostvarena je od strane Wiener osiguranja u visini približno 30 %. Najmanji udio u životnom osiguranju ostvarilo je Triglav osiguranje. U strukturi životnog ili rentnog osiguranja gdje klijenti sami preuzimaju rizik investiranja, Generali osiguranje zauzimalo je najveći udio zaračunate bruto premije, dok je Croatia osiguranje u ovoj vrsti osiguranja bila najmanje zastupljena.

4.4. Financijski pokazatelji odabranih osiguravajućih društava

Financijski pokazatelji prikazuju stvarnu sliku društva te uvelike pomažu pri analiziranju i ocjenjivanju uspješnosti poslovanja i vođenja poslova. U ovom dijelu rada prikazana je komparativna analiza financijskih pokazatelja odabranih osiguravajućih društava za 2021. godinu. Kao prva skupina pokazatelja izabrani su pokazatelji profitabilnosti koji prikazuju koliko profitabilno društva koriste svoju imovinu i kapital te prihode. Zatim slijedi skupina pokazatelja zaduženosti, kako bi se vidjela što ispravnija slika o obvezama i modelima financiranja društva. Kao zadnja skupina prikazani su osigurateljno – tehnički pokazatelji, specifični pokazatelji vezani za djelatnost osiguranja.

4.4.1. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti mjere i pokazuju uspješnost ostvarivanja dobiti nekog društva. Kako bi se vidjela profitabilnost društva dobit se stavlja u omjer s imovinom, ukupnim prihodima te kapitalom društva. Na grafikonima koji slijede (grafikon 6 i grafikon 7) prikazana je visina neto i bruto profitne marže, rentabilnosti imovine i vlastitog kapitala odabranih osiguravajućih društava za 2021. godinu. Vrijednosti na grafikonima 6 i 7 izračunati su prema izvještajima društava koji se nalaze u prilogima rada.

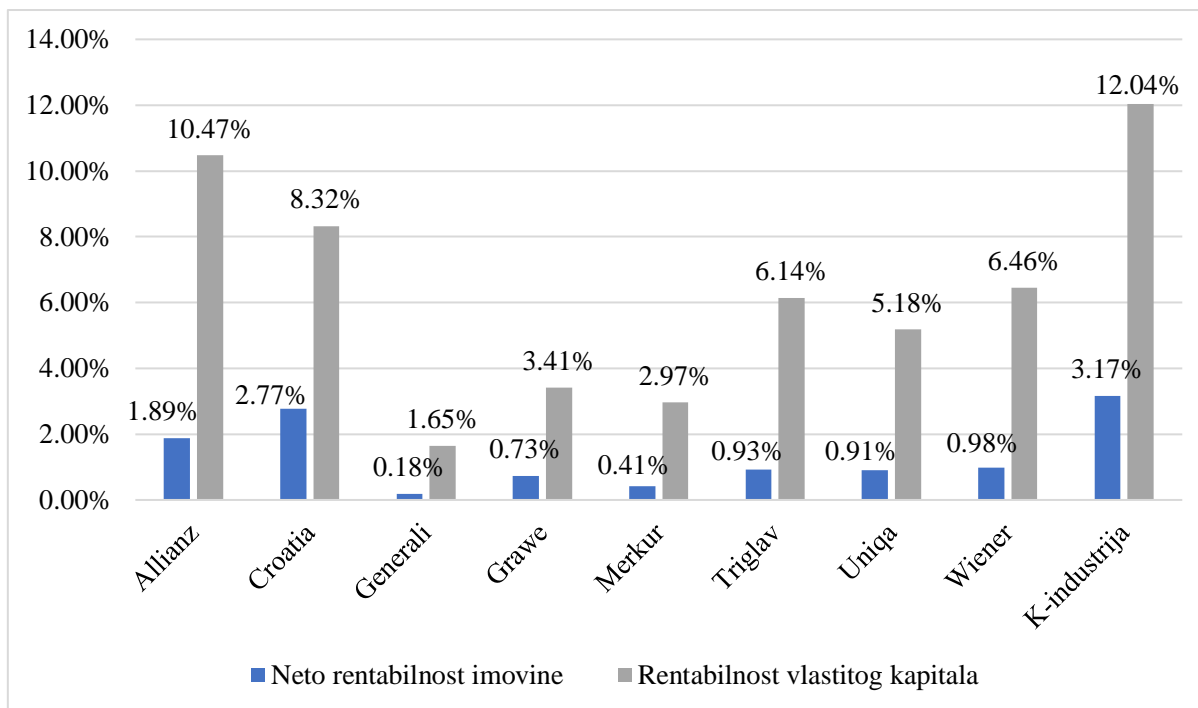
Grafikon 6. Prikaz pokazatelja profitabilnosti promatranih društava u 2021. godini

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društva i InfoBiz-a

Bruto profitna marža uzima u omjer dobit prije poreza i kamata u odnosu na ostvarene ukupne prihode. Odnosno govori koliko bruto dobiti je ostvareno po jedinici ukupnog prihoda. Bruto marža predstavlja zdravlje poslovanja, tako što prikazuje dobit ostvarenu u poslovanju kroz prihod. Najvišu bruto maržu ostvarilo je Croatia osiguranje 10,25 %. Zatim Allianz osiguranje s visinom od 8,35 % te Uniqa osiguranje u iznosu od 6,29 %, što govori da je društvo u 2021. godini na jednu kunu prihoda ostvarilo 0,0629 kn bruto dobiti ili na 100 kn ukupnog prihoda ostvarila 6,29 kn bruto dobiti. S druge strane najnižu bruto maržu od promatranih društava ostvaruje Generali osiguranje 0,77 %, zatim Triglav osiguranje u visini od 2,66 %.

Uz bruto maržu profita, značajna mjera je neto profitna marža koja u omjer uzima neto dobit poslovanja kroz ukupan prihod. Neto marža prikazuje stvarnu dobit koju društvo ostvaruje u godini u odnosu na ostvarene prihode. Najvišu neto maržu profita kao i bruto maržu ostvarilo je Croatia osiguranje u iznosu 8,72 %, što govori da se na jednu kunu ukupnog prihoda društva ostvarilo 0,0518 kn neto dobiti. Nakon Croatia osiguranja dolazi Allianz osiguranje koje je na jednu jedinicu ukupnog prihoda ostvarilo 0,084 kn. Najmanju neto maržu ostvarilo je Generali osiguranje, što može upućivati na manju iskorištenost prihoda i financijske stabilnosti društva.

Neto rentabilnost imovine (engl. *Return on Assets* - ROA) prikazuje koliko se imovina društva koristi za ostvarivanje neto dobiti društva. Na grafikonu se može vidjeti da je razina ovog pokazatelja značajno niska te je ispod 1 % kod svih promatranih društava. Također, može se vidjeti da je neto rentabilnost industrije kojoj društva pripadaju bila oko 3,17 % te da su sva društva u lošijem položaju u odnosu na prosjek industrije.

Grafikon 7. Prikaz pokazatelja rentabilnosti promatranih društava u 2021. god.

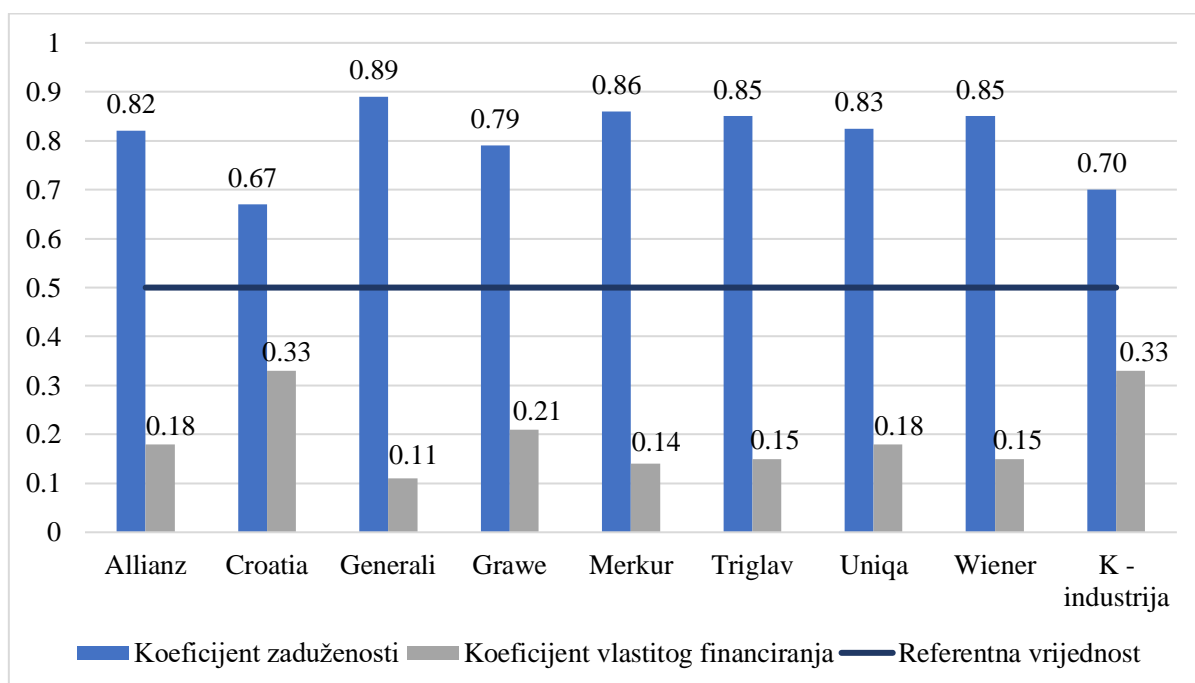
Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društava i InfoBiz-a

Croatia osiguranje ostvaruje najvišu neto rentabilnost imovine od promatranih društava u visini od 2,77 %. Croatia osiguranje na jednu kunu imovine ostvari 0,0277 kn neto dobiti. Triglav osiguranje, Uniqa osiguranje i Wiener osiguranje ostvarila su približno jednak iznos. S druge strane, Generali osiguranje ostvaruje 0,0018 kn neto dobiti po kuni imovine.

Kao zadnji pokazatelj profitabilnosti prikazana je rentabilnost vlastitog kapitala (engl. *Return on Equity* - ROE). Rentabilnost vlastitog kapitala predstavlja odnos neto dobiti i vlastitih sredstava društva. Kao i kod drugih pokazatelja, rentabilnost vlastitog kapitala industrije bila je viša u odnosu na sva promatrana društva. Najveći pokazatelj ostvaruje Allianz osiguranje, zatim Croatia osiguranje. Allianz osiguranje na temelju jednu kune vlastitog kapitala ostvaruje 0,1047 kn neto dobiti, što je približno iznosu industrije koja je na jednu kunu kapitala ostvarila 0,12 kn neto dobiti. S druge strane, najnižu rentabilnost kapitala bilježe Generali osiguranje te Merkur osiguranje. Navedeno upućuje da su ova dva navedena društva svojim kapitalom ostvarila dosta nižu dobit u odnosu na ostala promatrana društva, ali i na industriju.

4.4.2. Pokazatelji zaduženosti

Nakon pokazatelja profitabilnosti u ovom dijelu rada obrađeni su pokazatelji zaduženosti. Pokazatelji zaduženosti predstavljaju stanje društva te potencijalne financijske rizike i probleme, budući da govore o visini sredstava koja su posuđena i predstavljaju obvezu za društvo te visini vlastitih sredstava za financiranje poslovanja. Grafikonom 8 prikazani su koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja na primjerima Allianz osiguranja, Croatia osiguranja, Generali osiguranja, Grawe osiguranja, Merkur osiguranja, Triglav osiguranja, Uniqa osiguranja i Wiener osiguranja za 2021. godinu. Vrijednosti prikazane na grafikonu 8 izračunate su prema izvještajima društava koji se nalaze u prilogima rada. Uz odabrana društva prikazan je i prosjek industrije.

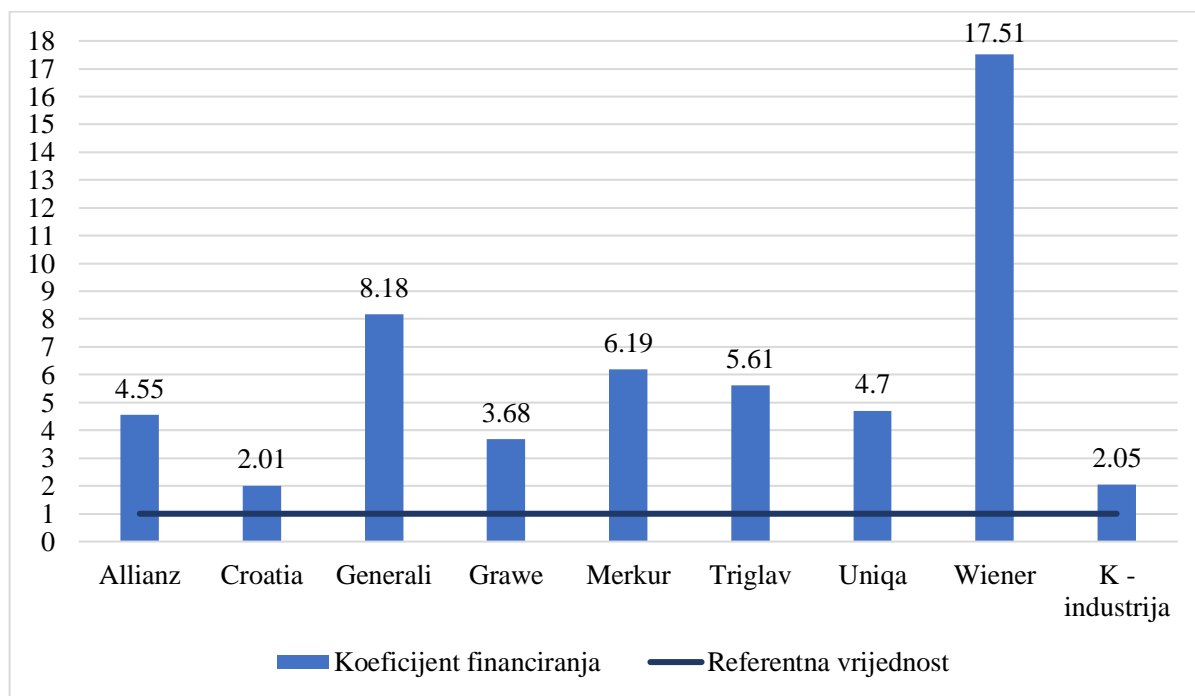
Grafikon 8. Prikaz pokazatelja zaduženosti promatranih društava u 2021. godini

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društava i InfoBiz-a

Koeficijent zaduženosti prikazuje odnos obveza i imovine, referentna vrijednost ovog koeficijenta manja od 0,5. Sva promatrana osiguravajuća društava nalaze se daleko iznad referentne vrijednosti. Najniži koeficijent od svih promatranih imalo je Croatia osiguranje 0,67, zatim Grawe osiguranje od 0,79, što govori da je svaka kuna imovine financirana sa 0,79 kn tuđih sredstava odnosno na svaku kunu imovine dolazi 0,79 kn obaveza. S druge strane, najviši koeficijent imalo je Generali osiguranje 0,89, zatim Merkur osiguranje čija je svaka kuna imovine financirana s 0,86 kn tuđih sredstava.

Koeficijent vlastitog financiranja predstavlja drugu stranu financiranja u odnosu na koeficijent zaduženosti, odnosno predstavlja omjer vlastitih sredstava i imovine. Zbroj koeficijenta zaduženosti i vlastitog financiranja treba biti 1 te je poželjno da koeficijent vlastitog financiranja bude 0,5 i više. Iz prethodnog grafikona vidljivo je kako su sva promatrana društva u većoj mjeri poslovala na temelju posuđenih sredstava. Najniži koeficijent vlastitog financiranja od 0,11 bilježi Generali osiguranje, što govori da se svaka kuna imovine financirala s 0,11 kn vlastitih sredstava, odnosno da je na svaku kunu imovine dolazilo 0,11 kn vlastitih sredstava. Najbolji koeficijent od svih promatranih društava ostvarilo je Croatia osiguranje u iznosu od 0,33, no i dalje se znatno nalazi ispod referentne vrijednosti. Nakon Croatia osiguranja, najbolji rezultat imalo je Grawe osiguranje u 2021. godini svaku kunu svoje imovine financiralo je s 0,21 kn vlastitog kapitala. Također, uočeno je da su vrijednosti koeficijenata industrije značajno odstupale od referentne vrijednosti. Koeficijent zaduženosti industrije veći je za 0,20 u odnosu na referentnu vrijednost. Ukoliko se promatra odnos osiguravajućih društava i industrije, najbližnje kretanje u 2021. godini bilježilo je Croatia osiguranje.

Posljednji koeficijent zaduženosti koji je analiziran je koeficijent financiranja čije vrijednosti su prikazane grafikonom 9. Vrijednosti koeficijenata društva izračunate su prema izvještajima društva koji se nalaze u prilogima rada.

Grafikon 9. Vrijednosti koeficijenta financiranja promatranih društava u 2021. godini

Izvor: izrada autora prema podacima prikupljenim iz financijskih izvješća društva i InfoBiz-a

Koeficijent financiranja stavlja u omjer obveze društva i vlastiti kapital, referentna vrijednosti ovog pokazatelja trebala bi biti manja ili jednaka 1. Iako je referentna vrijednost 1 određena je i gornja granica u visini koeficijenta od 2. Ovaj koeficijent upućuje kako bi svaka kuna obveze trebala biti pokrivena s kunom kapitala, odnosno da na svaku kunu kapitala dolazi jedna kuna i manje obveza. Značajno iznad promatrane vrijednosti nalazilo se Wiener osiguranje s koeficijentom 17,51, što može upućivati na značajne financijske probleme. Wiener osiguranje na svaku kunu vlastitih sredstava ostvarilo je 17,51 kn tuđih sredstava odnosno obveza. Najmanju vrijednost koeficijenta financiranja u promatranim društvima imalo je Croatia osiguranje s omjerom od 2,01. Croatia osiguranje je jedino čije je koeficijent bio bolji u odnosu na industriju financijskih usluga. Nešto lošiji rezultat ostvarilo je Grawe osiguranje u visini od 3,68, što je također iznad poželjne vrijednosti. Ostala promatrana osiguravajuća društva međusobno bilježe približno jednake pokazatelje.

4.4.3. Osigurateljno - tehnički pokazatelji

Nakon što su analizirani standardni financijski pokazatelji u ovome poglavlju prikazani su pokazatelji specifični za osiguravajuća društva u domeni neživotnog osiguranja. Osigurateljno – tehnički pokazatelji računaju se na temelju bruto iznosa i to prema formulama:

- „Kvota šteta = (likvidirane štete, bruto iznos + promjena pričuva za štete, bruto iznos + promjena ostalih tehničkih pričuva, bruto iznos) / (zaračunate bruto premije + ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije + promjena bruto pričuva prijenosnih premija)
- Kvota troškova = (poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto + ostali osigurateljno – tehnički prihodi, neto od reosiguranja + ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja) / (zaračunate bruto premije + ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije + promjena bruto pričuva prijenosnih premija)
- Kombinirana kvota = kvota šteta + kvota troškova“ (Uniqa osiguranja, 2021: 84).

U tablici 7 prikazane su vrijednosti navedenih pokazatelja za promatrana osiguravajuća društva u 2021. godini.

Tablica 7. Osigurateljno – tehnički pokazatelji promatranih osiguravajućih društava u 2021. godini

	Allianz	Croatia	Generali	Grawe	Merkur	Triglav	Uniq	Wiener
Kvote šteta %	48,45	50,27	40,20	50,64	39,33	58,86	38,69	62,19
Kvote troškova %	36,58	36,66	46,00	39,84	41,39	34,08	42,34	33,47
Kombinirana kvota %	85,03	86,93	86,20	90,48	80,72	92,93	81,02	95,66

Izvor: izrada autora prema podacima preuzetim iz financijskih izvješća odabranih društava

Kvota šteta stavlja u omjer likvidirane štete i bruto premije te je poželjno da je iznos što manji. Isto vrijedi i za kvotu troškova koja stavlja u odnos troškove i bruto premiju. Kvota šteta najviše je iznosila kod Wiener osiguranja 62,19 %, dok je najmanja kod Uniq osiguranja u visini od 38,69 %. Najveći iznos kvote troškova u 2021. godini ostvarilo je Generali osiguranje. Navedeno upućuje na znatno visoke troškove poslovanja u odnosu na prikupljene premije.

Kombinirana kvota je zbroj kvota šteta i kvota troškova te je poželjno da njen iznos bude manje od 1 odnosno 100 %. Ukoliko kombinirana kvota prelazi 100 % upućuje da su troškovi i nastale štete u većem iznosu od zarađenih premija. Kombinirana kvota najniža je bila u Merkur osiguranju i iznosila je 80,72 %. Dok najvišu kombiniranu kvotu bilježilo je Wiener osiguranje 95,66 %, što upućuje da su troškovi i štete bile približno jednakog iznosa kao bruto premija osiguranja.

5. Rasprava

U radu je napravljeno istraživanje ponude i uspješnosti odabranih osiguravajućih društava na tržištu Republike Hrvatske u 2021. godini. Odabrana društva su: Allianz Hrvatska d.d., Croatia osiguranje d.d., Generali osiguranje d.d., GRAWE osiguranje d.d., Merkur osiguranje d.d., Triglav osiguranje d.d., UNIQA osiguranje d.d. i Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d. Prvotno je napravljeno istraživanje na temelju ponude proizvoda i usluga promatranih osiguravajućih društava.

Sva promatrana društva u konstantnom su napredovanju i istraživanju želja i potreba svojih klijenata. U skladu s tim razvijaju različite vrste i pakete proizvoda namijenjene raznim skupinama klijenata. Prema provedenoj analizi proizvoda i usluga društava, ustanovljeno je da društva u velikoj mjeri imaju isti ili sličan asortiman, koji pokriva iste ili slične rizike. Croatia osiguranje se u ovom dijelu ističe po činjenici da omogućava širok spektar proizvoda za pokriće mnogo vrsta rizika. Također, Croatia osiguranje jedino je od promatranih društava koje omogućava osiguranje tračnih vozila i motornih vozila. Uz navedena osiguranja ističe se i s ponudom osiguranja životinja, kako kućnih ljubimaca tako i domaćih životinja. Merkur osiguranje od svih promatranih svojim klijentima ne omogućava osiguranje od automobilske odgovornosti, iako je to jedno od najzastupljenijih i najpoznatijih osiguranja na tržištu. Navedeno se može smatrati manjkavošću te da bi društvo u budućem razdoblju trebalo razmotriti opciju pružanja navedene usluge, budući da se osiguranje od automobilske odgovornosti smatra obveznim osiguranjem svakog vozača automobila. Nakon Merkur osiguranja, Grawe osiguranje također ne omogućava svojim klijentima jedno od osnovnijih osiguranja, a to je dopunsko zdravstveno osiguranje.

U radu je napravljena analiza visine premije dopunskog zdravstvenog osiguranja promatranih društava te Croatia osiguranje za svoju uslugu naplaćuje najveću mjesečnu premiju u visini od 70 kuna, uz određene dodatne pogodnosti u prvoj godini osiguranja. Allianz osiguranje, Uniqa osiguranje i Wiener osiguranje dopunsko zdravstveno naplaćuju u visini od 45 kuna mjesečno, čime privlače veći broj klijenata. S obzirom na situaciju koja se događala u 2020. i 2021. godini, prouzrokovanom pandemijom, Wiener osiguranje u svojoj ponudi zdravstvenog osiguranja ima TeleDoc, koja predstavlja komunikaciju s liječnikom putem video poziva. Zbog ubrzanog načina života i navika ljudi, većina promatranih društava omogućila je klijentima kupovinu manjih osiguranja online putem, kao što su putno ili zdravstveno osiguranje. Ovu mogućnost jedino nema Generali osiguranje, što se može smatrati negativnim za poslovanje, budući da će

se velik broj ljudi odlučiti za druga društva, koja omogućavaju kupovinu usluge iz udobnosti vlastitog doma.

Prema veličini imovine i udjelu na tržištu osiguranja, Croatia osiguranje uvelike je ispred ostalih promatranih društava. Ukupna imovina tržišta osiguranja u 2021. godini iznosila je 48,42 milijarde kuna te je Croatia osiguranje u navedenom iznosu sudjelovalo s 24,93 %. Najmanji udio u ukupnoj imovini ostvarilo je Triglav osiguranje, s udjelom osam puta manjem od Croatia osiguranja. Uz ukupnu imovinu Croatia osiguranje ostvarilo je najveće prihode i neto dobit u 2021. godini te je imala najveći broj polica osiguranja u odnosu na promatrana osiguravajuća društva. Nakon Croatia osiguranja značajne vrijednosti u svim navedenim stavkama je ostvarilo Allianz osiguranje. Promatrajući ukupne prihode i ostvarenu dobit Generali osiguranje i Merkur osiguranje, nalazila su se na posljednjim mjestima s najmanjim vrijednostima. Merkur osiguranje u 2021. godini bilježilo je najmanji prihod, dok je s druge strane Generali osiguranje zabilježilo najmanju ostvarenu neto dobit. Generali osiguranje u 2021. godini ostvarilo je dosta visoke prihode promatrajući ostala društva, no dobit je značajno niska. Ovakav odnos upućuje na moguć nastanak velikih šteta i troškova društva ili na lošu procjenu rashoda u odnosu na prihode društva.

Glavne stavke djelatnosti osiguranja su zaračunate bruto premije i likvidirane štete. Prema iznosu ostvarenih bruto premija Croatia osiguranje u 2021. godini zauzimala je najveći udio tržišta u iznosu od 24,32 %. Najmanje bruto premije zaračunate su kod Merkur osiguranja. U skladu s veličinom društva i utjecaja na tržište, Croatia osiguranje bilježilo je i najveće bruto likvidirane štete, dok je Merkur osiguranje najmanje. Zaračunate bruto premije i likvidirane štete Allianz osiguranja i Wiener osiguranja bilježile su približno jednake iznose. Glavna razlika je u tome što je Allianz osiguranje u 2021. godini ostvarilo nešto veće premije i nešto niže štete u odnosu na Wiener osiguranje. Navedeno upućuje na bolje poslovne aktivnosti Allianz osiguranja te upućuje na bolje poslovne rezultate u promatranoj godini. Promatrajući zaračunate bruto premije prema vrstama osiguranja, uočeno je da veći dio promatranih osiguranja bazirano na skupinu neživotnih osiguranja, njih pet od osam ukupnih. Od neživotnih osiguranja najznačajnije je osiguranje od automobilske odgovornosti, 25,30%. Osiguravajuća društva koja svoje poslovanje baziraju na neživotnim osiguranjima ostvaruje veće iznose ukupnih bruto premija u odnosu na društva bazirana na životna osiguranja, u prosjeku 2,3 puta veće. Croatia osiguranje se svojim udjelom najviše ističe u pretežno svim neživotnim osiguranjima. U životnim osiguranjima najveći dio premije ostvarilo je Wiener osiguranje u iznosu većem od 25 % u odnosu na ostala promatrana društva.

Uz navedene vrijednosti stavki financijskih izvještaja promatranih osiguravajućih društava, analizom financijskih pokazatelja dobivaju se detaljnije informacije o uspješnosti poslovanja društava. Prema pokazateljima profitabilnosti, najprofitabilnije promatrano osiguravajuće društvo bilo je Croatia osiguranje. Croatia osiguranje u 2021. godini ostvarilo je bruto dobit od 0,1025 kuna po kuni ukupnih prihoda. Najmanje profitabilno društvo prema pokazateljima bruto i neto profitne marže bilo je Generali osiguranje. Generali osiguranje ostvaruje i najmanje vrijednosti pokazatelja rentabilnosti odnosno, ROA i ROE koeficijent. ROA Generali osiguranja u 2021. godini iznosila je 0,18 %. Navedeno upućuje na to da društvo loše koristi vlastitu imovinu u stvaranju dobiti te da bi trebalo se posvetiti više strukturi imovine i upravljanju imovinom. Od svih promatranih društava Allianz osiguranje najbolje koristi vlastiti kapital pri stvaranju dobiti.

Promatrana društva prema NKD-u 2007. ubrajaju se u industriju odnosno područje djelatnosti K, financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja. Prosjek industrije u zadnja dva navedena pokazatelja bila je veća u odnosu na sva promatrana društva. Prema pokazateljima zaduženosti cijela industrija i promatrana društva nalazila su se daleko lošije od referentnih vrijednosti pokazatelja. Prema koeficijentu zaduženosti i vlastitog financiranja najzaduženije osiguravajuće društvo bilo je Generali osiguranje, koje je svaku kunu imovine financiralo s 0,89 kuna tuđih sredstava. Ovako velik koeficijent zaduženosti može se povezati s dosta niskom dobiti te neto i bruto maržom. Zbog većih obveza društva prema drugima, povećavaju se rashodi što dovodi do manje dobiti i lošijih pokazatelja. Najbolje pokazatelje zaduženosti ostvarilo je Croatia osiguranje, no i ono se nalazilo daleko iznad referentnih vrijednosti. Uz Generali osiguranje, prema koeficijentu financiranja drastično veću vrijednost od svih promatranih društava ali i referentne vrijednosti, čija je gornja granica 2, bilo je Wiener osiguranje. Wiener osiguranje u 2021. godini zabilježilo je koeficijent financiranja u iznosu od 17,51, što upućuje na postojanje manjka kapitala i prevelik obveza. Ukoliko se omjer nastavi povećavati društvo bi moglo imati poteškoća u obavljanju djelatnosti. Uz Wiener osiguranje, upola manji, ali i dalje značajno visok koeficijent ostvarilo je Generali osiguranje. Kombinirana kvota šteta kod svih promatranih društva iznosila je manje od 100 %, što je i poželjno.

Prema svim navedenim podacima, Croatia osiguranje u 2021. godini ostvarilo je najbolje pokazatelje te bilo najuspješnije u obavljanju vlastite djelatnosti u odnosu na sva promatrana osiguravajuća društva. S druge strane, najlošije pokazatelje ostvarilo je Generali osiguranje te je preporuka da se za buduće razdoblje veća pozornost posveti rashodovnoj strani financijskih izvještaja te politikama upravljanja imovinom i kapitalom.

6. Zaključak

Prisutnost velikog broja rizika u svakodnevnim situacijama iziskuje postojanje osiguranja, kako bi se zaštitilo od rizika ili umanjio utjecaj rizika. Osiguravajuća društva kao i druge financijske institucije imaju ključnu ulogu za razvoj i funkcioniranje gospodarstva. Brojni su zadaci i funkcije osiguravajućih društava i osiguranja, no jedna od najvažnijih značajki je financijska pomoć ugovaratelju osiguranja prilikom nastanka štetnog događaja. U Republici Hrvatskoj u 2021. godini postojalo je 15 osiguravajućih društava, njih osam obavljalo je djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja. Podjela na životna i neživotna osiguranja ujedno je i glavna podjela osiguranja koja se može i pronaći u Zakonu o osiguranju. Sva osiguravajuća društva u Republici Hrvatskoj za svoje postupke i poslove odgovaraju Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga.

Promatranih osam osiguravajućih društava pripadaju istoj skupini osiguravajućih društava, koja pružaju usluge životnog i neživotnog osiguranja. Iz poslovanja navedenih društava zaključeno je kako društva svoje proizvode prilagođavaju potrebama i željama klijenata, što se najviše očituje u mogućnosti zaključivanja polica osiguranja online putem. Ponuda proizvoda i usluga promatranih društava je široka te se uočava da je Croatia osiguranje omogućavalo najširi spektar pokrivača u odnosu na ostala osiguravajuća društva. Veći dio promatranih društava u strukturi svoje premije bazirana su na neživotna osiguranja. Osiguravajuća društva čija je premija u najvećem dijelu ostvarena iz neživotne premije, ostvaruju veće iznose ukupnih premija u odnosu na društva bazirana na životna osiguranja. Croatia osiguranja zauzimalo je najveći udio na tržištu osiguranja promatrano kroz ukupnu imovinu, ali i zaračunate bruto premije, s udjelom većim od 24 %. Također, Croatia osiguranje ima najveći utjecaj u strukturi neživotnih osiguranja. Grawe osiguranje, Merkur osiguranje i Wiener osiguranje, većinski dio premije ostvaruju kroz životnu premiju. Najveći udio u životnim osiguranjima ima Wiener osiguranje s udjelom većim od 25 %. Prema izračunatim pokazateljima zaduženosti, profitabilnosti i rentabilnosti, Croatia osiguranje u 2021. godini je imalo najuspješnije poslovanje u odnosu na ostala promatrana osiguravajuća društva. S druge strane, najlošije poslovne rezultate i vrijednosti pokazatelja ostvarilo je Generali osiguranje.

Osiguravajuća društva kao jedni od važnih financijskih posrednika imaju pozitivan utjecaj na tržište u cjelini. Kako kroz omogućavajući raznih vrsta osiguranja svojim korisnicima tako i kroz ulaganja na tržištima. Društva bi trebala usmjeriti još veću pozornost na potrebe i želje korisnika kako bi u daljnjim razdobljima ostvarivala izdašnije rezultate.

Literatura

1. Allianz Hrvatska d.d. Dostupno na: https://www.allianz.hr/hr_HR/privatni-korisnici.html [pristupljeno: 2. 5. 2022.]
2. Bijelić, M., Miletić, V. (2009). Osiguranje (i reosiguranje) u globalizaciji. *Economics/Ekonomija*, 16 (2).
3. Croatia osiguranje d.d. Dostupno na: <https://crosig.hr/> [pristupljeno: 2. 5. 2022.]
4. Croatia osiguranje d.d. O kompaniji. Dostupno na: <https://kompanija.crosig.hr/> [pristupljeno: 2. 5. 2022.]
5. Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007). *Osiguranje i rizici*. Zagreb: RRiF plus
6. Financijska agencija Info.BIZ. Pokazatelji područja djelatnosti. Dostupno na: <https://infobiz.fina.hr/Login?ReturnUrl=%2F> [pristupljeno: 1. 6. 2022.]
7. Generali osiguranje d.d. Dostupno na: <https://www.generali.hr/> [pristupljeno: 3. 5. 2022.]
8. GRAWE osiguranje d.d. Dostupno na: <https://www.grawe.hr/> [pristupljeno: 3. 5. 2022.]
9. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. (2022). Statistika. Dostupno na: <https://www.hanfa.hr/publikacije/statistika/> [pristupljeno: 14. 5. 2022.]
10. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. (2022). Osiguranje. Dostupno na: <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=42496> [pristupljeno: 5. 5. 2022.]
11. Hrvatski ured za osiguranje. (2022). Statistika. Dostupno na: <https://huo.hr/hr/statistika> [pristupljeno: 14. 5. 2022.]
12. Klasnić, K., Andrijanić, I. (2013). *Osnove osiguranja: načela i praksa III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: TEB poslovno savjetovanje d.o.o.
13. Marović, B., Kalinić, Z., Njegomir, V. (2015). *Osiguranje: ekonomsko-pravni principi*. Banja Luka: Nezavisni univerzitet Banja Luka.
14. Matek, P., Pauković, M., Poljak, D. (2021). *Financijska regulacija*. Zagreb: EFFECTUS
15. Merkur osiguranje d.d. Dostupno na: <https://www.merkur.hr/> [pristupljeno: 3. 5. 2022.]
16. Narodne novine. (2020). Zakon o osiguranju. NN [30/15](#), [112/18](#), [63/20](#), [133/20](#).
17. Narodne novine. (2020). Zakon o računovodstvu. NN [78/15](#), [134/15](#), [120/16](#), [116/18](#), [42/20](#), [47/20](#).
18. Prohaska, Z., Radman Peša, A., Olgić Draženović, B. (2020). *Razvoj financijskih tržišta i osnove investicijske analize*. Zadar: Sveučilište u Zadru.
19. Rafaj, J. (2009). Tržište osiguranja. Zagreb: HANFA. Dostupno na: <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=39205> [pristupljeno: 5. 5. 2022.]
20. Triglav osiguranje d.d. Dostupno na: <https://www.triglav.hr/> [pristupljeno: 3. 5. 2022.]

21. UNIQA osiguranje d.d. Dostupno na: <https://www.uniqa.hr/> [pristupljeno: 3. 5. 2022.]

22. Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d. Dostupno na: <https://www.wiener.hr/>
[pristupljeno: 3. 5. 2022.]

Popis slika

Slika 1. Podjela životnih osiguranja	6
--	---

Popis tablica

Tablica 1. Struktura i relativno značenje financijskih institucija u Republici Hrvatskoj u 2021. godini	9
Tablica 2. Osiguravajuća društva u Republici Hrvatskoj u 2021. godini.....	11
Tablica 3. Ključni pokazatelji u 2021. godini.....	12
Tablica 4. Ponuda osiguranja u promatranim društvima	14
Tablica 5. Visina premije dopunskog zdravstvenog osiguranja promatranih društava u kunama	17
Tablica 6. Broj izdanih osiguranja promatranih društava u 2021. godini	20
Tablica 7. Osigurateljno – tehnički pokazatelji promatranih osiguravajućih društava u 2021. godini	32

Popis grafikona

Grafikon 1. Ukupna imovina promatranih osiguravajućih društava u 2021. godini (u 000'kn)	18
Grafikon 2. Ostvareni ukupni prihodi i neto dobit promatranih društava u '000 kn u 2021. godini	19
Grafikon 3. Prikaz bruto zaračunate premije i likvidiranih šetat promatranih društava	21
Grafikon 4. Bruto premija neživotnih osiguranja promatranih društava u 2021. godini.....	23
Grafikon 5. Bruto premija životnih osiguranja promatranih društava u 2021. godini	25
Grafikon 6. Prikaz pokazatelja profitabilnosti promatranih društava u 2021. godini	26
Grafikon 7. Prikaz pokazatelja rentabilnosti promatranih društava u 2021. god.....	28
Grafikon 8. Prikaz pokazatelja zaduženosti promatranih društava u 2021. godini	29
Grafikon 9. Vrijednosti koeficijenta financiranja promatranih društava u 2021. godini	30

Prilozi

Prilog 1. Izvještaj o financijskom položaju Allianz Hrvatska d.d.-a u 2021. godini

Izvještaji o financijskom položaju

na dan 31. prosinca

	Bilješka	Grupa 2021. 000 kn	Grupa 2020. 000 kn	Društvo 2021. 000 kn	Društvo 2020. 000 kn
Imovina					
Nekretnine i oprema	1.10	83.693	96.844	80.747	93.717
Ulaganja u nekretnine	1.11	23.254	24.524	23.254	24.524
Nematerijalna imovina					
- Razgraničeni troškovi pribave	1.12	70.212	74.110	70.212	74.110
- Ostala nematerijalna imovina	1.13	149.971	163.640	147.978	161.126
Ulaganje u podružnice	1.14	-	-	195.553	185.952
Ulaganja koja se drže do dospijeća	1.15	118.378	118.775	61.724	61.641
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.15	3.681.796	3.868.968	3.681.796	3.868.968
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.15	950.914	991.579	779.360	809.456
Zajmovi i potraživanja	1.15	31.636	38.264	34.039	40.930
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama za ugovore o osiguranju	1.16	198.315	235.673	198.315	235.673
Tekuća porezna imovina		-	9.971	-	9.971
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala imovina	1.18	198.639	202.608	196.088	202.411
Novac i novčani ekvivalenti	1.19	234.581	161.461	182.126	118.186
Ukupna imovina		5.741.389	5.986.416	5.651.192	5.886.665
Obveze					
Tehničke pričuve	1.20	4.269.703	4.351.957	4.269.703	4.351.957
Obveze iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	1.21	352.734	291.031	264.424	192.866
Obveze za najam	1.35	53.086	63.994	53.086	63.994
Odgođena porezna obveza	1.17	44.836	70.946	44.836	70.946
Tekuća porezna obveza		1.571	14	1.572	-
Ukupne obveze		4.721.930	4.777.942	4.633.621	4.679.763
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Društva					
Izdani dionički kapital	1.22 (a)	101.722	101.722	101.722	101.722
Premija na emitirane dionice	1.22 (b)	112.001	112.001	112.001	112.001
Rezerva fer vrijednosti	1.22 (c)	288.273	381.632	288.273	381.608
Zakonska rezerva	1.22 (d)	25.053	25.053	25.053	25.053
Zadržana dobit		492.397	587.959	490.522	586.518
		1.019.446	1.208.367	1.017.571	1.206.902
Nekontrolirajući interes		13	107	-	-
Ukupni kapital i rezerve		1.019.459	1.208.474	1.017.569	1.206.902
Ukupne obveze i kapital i rezerve		5.741.389	5.986.416	5.651.192	5.886.665

Izvor: Allianz Hrvatska d.d., 2022

Prilog 2. Izvještaj o dobiti Allianz Hrvatska d.d.-a u 2021. godini

Izvještaji o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješka	Grupa 2021. 000 kn	Grupa 2020. 000 kn	Društvo 2021. 000 kn	Društvo 2020. 000 kn
Zaračunate bruto premije	1.23	1.229.511	1.141.640	1.229.511	1.141.640
Premije predane u reosiguranje	1.23	(116.547)	(101.200)	(116.547)	(101.200)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja	1.23	1.112.964	1.040.440	1.112.964	1.040.440
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	1.23	(8.383)	(3.074)	(8.383)	(3.074)
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.23	6.630	(7.374)	6.630	(7.374)
Zarađene premije, neto od reosiguranja	1.23	1.111.211	1.029.992	1.111.211	1.029.992
Prihod od provizija i naknada	1.24	7.010	5.950	7.010	5.950
Prihodi od ulaganja	1.25	153.306	123.137	140.261	125.479
Ostali poslovni prihodi	1.26	15.028	9.856	11.438	7.528
Nastale štete	1.27	(794.580)	(909.515)	(794.580)	(909.515)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.27	43.245	175.196	43.245	175.196
Nastale štete, neto od reosiguranja	1.27	(751.335)	(734.319)	(751.335)	(734.319)
Troškovi pribave	1.28	(185.241)	(199.432)	(184.613)	(199.317)
Administrativni troškovi	1.29	(178.816)	(162.656)	(170.249)	(155.932)
Ostali poslovni rashodi	1.30	(18.619)	(19.234)	(18.030)	(19.293)
Financijski rashodi	1.31	(22.616)	(17.328)	(15.878)	(24.166)
Neto dobiti od tečajnih razlika na financijskoj imovini	1.32	(4.489)	31.655	(4.751)	31.444
Dobit prije poreza		125.439	67.621	125.064	67.366
Porez na dobit	1.33	(18.549)	(13.078)	(18.514)	(13.049)
Dobit za godinu		106.890	54.543	106.550	54.317
Namijenjena:					
-Dioničarima Društva		106.984	54.608	106.550	54.317
-Nekontrolirajućem interesu		(94)	(65)	-	-
		106.890	54.543	106.550	54.317

Izvor: Allianz Hrvatska d.d., 2022

Prilog 3. Izvještaj o financijskom položaju Croatia osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2021.

Bilješka	Društvo		Grupa		
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	
Imovina					
Nematerijalna imovina	15	133.713	96.858	144.341	107.873
Razgraničeni troškovi pribave	15.1	196.996	208.350	236.930	247.354
Nekretnine i oprema	16	496.354	552.906	814.845	874.386
Ulaganja u nekretnine	17	524.104	456.653	1.071.946	1.013.247
Ulaganja u ovisna i pridružena društva i sudjelovanje u zajedničkim pothvatima	18	384.197	376.516	72.412	76.593
Ulaganja koja se drže do dospelosti	19	2.325.984	2.082.335	2.407.887	2.169.783
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	19	5.167.207	4.536.162	5.820.956	5.123.648
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	384.079	421.553	432.027	459.435
Zajmovi i potraživanja	19	608.170	1.018.935	743.891	1.171.522
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	20	331.343	474.869	349.119	488.265
Odgođena porezna imovina	21	-	-	1.158	1.653
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	22	910.793	791.014	1.034.150	902.044
Novac i novčani ekvivalenti	23	609.033	512.936	797.265	669.425
Ukupno imovina		12.071.973	11.529.087	13.926.927	13.305.228
Kapital i rezerve					
Upisani kapital	24.1	589.326	589.326	589.326	589.326
Premija na emitirane dionice		681.483	681.483	681.483	681.483
Rezerve	24.2	402.038	402.038	402.038	402.038
Revalorizacijska rezerva	24.3	618.193	471.124	696.434	568.449
Zadržana dobit		1.724.759	1.389.868	2.231.868	1.866.055
Kapital pripisan dioničarima Društva		4.015.799	3.533.839	4.601.149	4.107.351
Nekontrolirajući interesi	1.3	-	-	10.171	12.654
Ukupno kapital i rezerve		4.015.799	3.533.839	4.611.320	4.120.005
Obveze					
Tehničke pričuve	25	6.941.300	7.035.256	8.008.369	8.036.019
Rezerviranja	26	58.054	86.539	67.590	97.959
Odgođena porezna obveza	21	64.483	35.980	111.954	84.756
Financijske obveze po amortiziranom trošku	27	363.847	276.852	412.654	316.466
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19.5	5.987	7.426	5.987	7.426
Obveze proizašle iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	28	599.867	548.849	670.669	622.611
Tekuća obveza poreza na dobit		22.636	4.346	38.384	19.986
Ukupno obveze		8.056.174	7.995.248	9.315.607	9.185.223
Ukupno kapital i rezerve i obveze		12.071.973	11.529.087	13.926.927	13.305.228

Izvor: Croatia osiguranje d.d., 2022

Prilog 4. Izvještaj o dobiti Croatia osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2021. godinu

Bilješka	Društvo		Grupa		
	2021.	2020.	2021.	2020.	
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	
Zaračunate bruto premije	4	2.910.840	2.744.594	3.451.871	3.237.398
Premije predane u reosiguranje i suosiguranje	4	(278.305)	(248.776)	(310.733)	(277.861)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja i suosiguranja	4	2.632.535	2.495.818	3.141.138	2.959.537
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	4	(50.136)	(13.442)	(66.940)	3.767
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja i suosiguranja	4	16.664	16.510	17.249	16.234
Zarađene premije, neto od reosiguranja i suosiguranja	4	2.599.063	2.498.886	3.091.447	2.979.538
Prihod od provizija i naknada	5	38.416	41.578	40.074	43.168
Financijski prihodi	6	399.965	408.679	480.877	498.950
Ostali poslovni prihodi	7	40.343	41.418	217.890	172.721
Neto poslovni prihodi		3.077.787	2.990.561	3.830.288	3.694.377
Nastale štete	8	(1.684.320)	(2.016.952)	(1.988.840)	(2.289.926)
Udio reosiguranja i suosiguranja u nastalim štetama	8	66.465	348.100	76.210	353.285
Nastale štete, neto od reosiguranja i suosiguranja		(1.617.855)	(1.668.852)	(1.912.630)	(1.936.641)
Troškovi pribave	9	(534.139)	(477.748)	(659.679)	(577.716)
Administrativni troškovi	10	(396.502)	(389.786)	(612.926)	(583.136)
Ostali poslovni rashodi	11	(39.848)	(40.722)	(64.003)	(66.954)
Financijski rashodi	12	(96.796)	(139.313)	(154.107)	(148.679)
Udio u dobiti pridruženih društava i zajedničkih pothvata		-	-	11.111	10.339
Dobit prije poreza		392.647	274.140	438.054	391.590
Porez na dobit	13	(58.534)	(44.551)	(75.297)	(63.388)
Dobit za godinu		334.113	229.589	362.757	328.202

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak) za 2021. godinu

Bilješka	Društvo		Grupa		
	2021.	2020.	2021.	2020.	
	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	u 000 HRK	
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu					
<i>Stavke koje se neće priznati u dobit i gubitak</i>					
Promjena fer vrijednosti nekretnina za djelatnost, neto od odgođenog poreza	24.3/i/	(20)	(216)	(3.883)	(5.511)
<i>Stavke koje se mogu naknadno priznati u dobit i gubitak</i>					
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa i neto od odgođenog poreza	24.3/ii/	147.675	(44.127)	134.573	(36.512)
Tečajne razlike za inozemno poslovanje	24.3/ii/	53	(107)	(675)	3.048
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) za godinu		147.708	(44.450)	130.015	(38.975)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		481.821	185.139	492.772	289.227
Dobit pripada:					
- Dioničarima Društva		334.113	229.589	362.342	327.902
- Nekomitirajućem interesu		-	-	415	300
		334.113	229.589	362.757	328.202
Ukupno sveobuhvatna dobit pripada:					
- Dioničarima Društva		481.821	185.139	492.355	288.931
- Nekomitirajućem interesu		-	-	417	296
		481.821	185.139	492.772	289.227
Zarada po dionici namijenjena dioničarima Društva					
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (HRK)	14	-	-	860,78	778,96

Izvor: Croatia osiguranje d.d., 2022

Prilog 5. Izvještaj o financijskom položaju Generali osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju Društva
Na dan 31. prosinca 2021.

	<i>Bilješka</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020. prepravljeno	1. siječnja 2020. prepravljeno
IMOVINA		'000 HRK	'000 HRK	'000 HRK
Oprema	15a	12.563	8.284	6.742
Imovina s pravom korištenja	15b	29.879	17.063	7.061
Nematerijalna imovina				
- Odgođeni troškovi pribave	16.1	308.995	241.050	190.180
- Ostala nematerijalna imovina	16.2	75.222	77.219	23.954
Ulaganja koja se drže do dospijeca	17	1.453	1.473	47.542
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	17	2.073.346	2.081.912	1.914.498
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	424.248	278.165	113.756
Zajmovi i potraživanja	17	10.833	34.956	66.516
Odgođena porezna imovina	18	2.157	949	764
Udio reosiguranja u pričuvama za ugovore o osiguranju	21	448.396	393.801	249.010
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	19	371.119	209.082	182.640
Novac i novčani ekvivalenti	20	37.709	66.240	51.314
UKUPNO IMOVINA		3.795.920	3.410.194	2.853.977
KAPITAL I OBVEZE				
Kapital				
Dionički kapital	22	81.000	81.000	81.000
Rezerva fer vrijednosti	22	103.856	143.839	165.442
Rezerve	22	154.197	152.898	25.912
Zadržana dobit		74.622	67.784	86.232
Ukupno kapital		413.675	445.521	358.586
Obveze				
Pričuve za ugovore o osiguranju	21	2.740.182	2.527.991	2.116.809
Obveze iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	23	588.092	387.818	331.815
Tekuća porezna obveza		-	-	3.274
Odgođena porezna obveza	18	23.356	31.627	36.317
Obveze po imovini s pravom korištenja		30.615	17.237	7.176
Ukupno obveze		3.382.245	2.964.673	2.495.391
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		3.795.920	3.410.194	2.853.977

Izvor: Generali osiguranje d.d., 2022

Prilog 6. Izvještaj o dobiti Generali osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

	<i>Bilješka</i>	2021. '000 HRK	2020. prepravljeno '000 HRK
Zaračunate bruto premije	5	980.313	751.768
Premije predane u reosiguranje	5	-227.770	-152.497
Neto zaračunate premije	5	752.543	599.271
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	5	-170.433	-116.907
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	5	94.903	47.090
Neto zarađene premije	5	677.013	529.454
Prihod od provizija i naknada	7	65.920	46.128
Neto prihodi od ulaganja	6	63.171	71.979
Ostali poslovni prihodi	8	7.674	4.922
Neto prihod		813.778	652.483
Nastale štete	9	-475.156	-492.015
Udio reosiguranja u nastalim štetama	10	2.927	87.673
Neto nastale štete		-472.227	-404.342
Troškovi pribave	11	-215.250	-167.718
Administrativni troškovi	12	-94.224	-83.501
Ostali operativni troškovi	13	-25.711	-15.802
Dobit prije poreza		6.366	-18.880
Porez na dobit	14	472	432
Dobit razdoblja		6.838	-18.448
Ostala sveobuhvatna dobit:			
Dobici/(gubici) od financijske imovine raspoložive za prodaju		-48.991	-26.293
Porez na dobit koji se odnosi na ostalu sveobuhvatnu dobit		9.008	4.690
Ostala sveobuhvatna dobit /(gubitak) za godinu, poslije poreza		-39.983	-21.603
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		-33.145	-40.051

Izvor: Generali osiguranje d.d., 2022

Prilog 7. Izvještaj o financijskom položaju GRAWE osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju na 31.12.2021.

Aktiva

	Bilješka	2021.			2020.		
		Život ⁹ tis. kn	Neživot ¹⁰ tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
I Nematerijalna imovina	01		1.661	1.661		837	837
II Materijalna imovina		35.582	3.719	39.301	37.654	3.052	40.706
Zemljišta i građevinski objekti koji služe društvu za provođenje djelatnosti	02/33	35.582		35.582	37.654		37.654
Oprema	04		3.642	3.642		2.975	2.975
Ostala materijalna imovina i zalihe	04		77	77		77	77
III Ulaganja		2.966.239	546.223	3.512.462	3.098.844	517.526	3.616.370
Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	02/34	90.588		90.588	91.519		91.519
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	03/35	119.748		119.748	119.748		119.748
Financijska imovina		2.755.903	546.223	3.302.126	2.887.577	517.526	3.405.103
Financijska imovina koja se drži do dospijeća	06/36	23.155		23.155	23.139		23.139
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	07/37	2.705.666	541.138	3.246.804	2.837.212	512.499	3.349.711
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	08/38	17.092		17.092	10.188		10.188
Zajmovi i potraživanja	09/39	9.990	5.085	15.075	17.039	5.027	22.066
IV Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	08/40	120.963		120.963	99.892		99.892
V Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	10/48	737	67.691	68.428	678	68931	69.609
Pričuve za prijenosne premije, udio reosiguranja		320	5.779	6.099	324	4.806	5.130
Matematičke pričuve, udio reosiguranja		362		362	353		353
Pričuve šteta, udio reosiguranja		55	61.911	61.966	1	64.125	64.126
VI Odgođena i tekuća porezna imovina		10		10		3566	3566
Odgođena porezna imovina	44	10		10			
Tekuća porezna imovina						3566	3566
VII Potraživanja	09/41	260	59.192	59.452	291	54.054	54.345
Potraživanja iz poslova osiguranja			17.280	17.280		16.476	16.476
Potraživanja iz poslova reosiguranja			2.748	2.748		15226	15226
Ostala potraživanja		260	39.164	39.424	291	22.352	22.643
VIII Ostala imovina		43.977	11.227	55.204	23.440	8.548	31.988
Novac u banci i blagajni	09/42	43.977	10.894	54.871	23.440	8.215	31.655
Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju i prestanak poslovanja	11/43		333	333		333	333
IX Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	12		9.829	9.829		8.482	8.482
Razgraničene kamate i najamnine							
Razgraničeni troškovi pribave			9.748	9.748		8.244	8.244
Ostali plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda			81	81		238	238
X Ukupna aktiva		3.167.768	699.542	3.867.310	3.260.799	664.996	3.925.795
XI Izvanbilančni zapisi	32/54						

Pasiva

	Bilješka	2021.			2020.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
XII Kapital i rezerve	13/45	582.345	240.797	823.142	627.281	230.942	858.223
Upisani kapital	46	50.000	40.000	90.000	50.000	40.000	90.000
Revalorizacijske rezerve		236.750	48.002	284.752	285.656	53.211	338.867
Rezerve		282.625	137.731	420.356	279.902	136.510	416.412
Zakonske rezerve		2.500	2.000	4.500	2.500	2.000	4.500
Ostale rezerve		280.125	135.731	415.856	277.402	134.510	411.912
Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	47	12.971	15.064	28.034	11.723	1.221	12.944
XIII Obveze drugog reda (podređene obveze)							
XIV Manjinski interes							
XV Tehničke pričuve	48	2.378.807	401.244	2.780.051	2.449.954	379.978	2.829.932
Pričuve za prijenosne premije, bruto iznos	14	1.707	95.177	96.884	1.761	85.655	87.416
Matematičke pričuve, bruto iznos	15	2.339.214	1.344	2.340.558	2.418.319	1257	2.419.576
Pričuve šteta, bruto iznos	16	37.886	304.123	342.009	29.874	292.466	322.340
Druge tehničke pričuve, bruto iznos			600	600		600	600
XVI Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, bruto iznos	49	112.239		112.239	96.474		96.474
XVII Ostale pričuve	18/50		670	670		800	800
XVIII Odgođena i tekuća porezna obveza		51.969	10.829	62.799	62.705	11.680	74.385
Odgođena porezna obveza		51.969	10.537	62.507	62.705	11.680	74.385
Tekuća porezna obveza			292	292			
XIX Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	19						
XX Financijske obveze							
XXI Ostale obveze	20/51	42.273	33.601	75.874	24.235	31.341	55.576
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja		8.130	6.024	14.153	6.239	5.571	11.810
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja		713	9.241	9.954	623	1.119	1.742
Ostale obveze		33.431	18.336	51.766	17.373	24.651	42.024
XXII Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	21/52	134	12.401	12.536	150	10.255	10.405
XXIII Ukupna pasiva		3.167.768	699.542	3.867.310	3.260.799	664.996	3.925.795
XXIV Izvanbilančni zapisi	32/53						

Izvor: GRAWE osiguranje d.d., 2022

Prilog 8. Izvještaj o dobiti GRAWE osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021.

	Bilješka	2021.			2020.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
I Zaradene premije (prihodovane)	22/55	263.386	154.822	418.209	257.718	123.047	380.765
Zaračunate bruto premije		264.716	199.456	464.172	259.006	175.026	434.032
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije			-678	-678		-559	-559
Premije predane u reosiguranje		-1.380	-35.407	-36.787	-1359	-36.708	-38.067
Promjena bruto pričuva za prijenosne premije		55	-9.522	-9.467	60	-12.868	-12.808
Promjena pričuva za prijenosne premije, udio reosiguranja		-4	974	970	11	-1844	-1833
II Prihodi od ulaganja	25/56	131.283	15.194	146.477	150.992	15.535	166.527
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih pothvata		1.212		1.212			
Prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte		10.032		10.032	9.821		9.821
Prihodi od kamata		78.475	14.902	93.376	86.626	13.565	100.191
Nerealizirani dobiti od ulaganja		21.868		21.868	4.479		4.479
Realizirani dobiti od ulaganja		15.244	80	15.324	13.366	1	13.367
Neto pozitivne tečajne razlike					33270	1941	35.211
Ostali prihodi od ulaganja		4.452	212	4.664	3.430	28	3.458
III Prihodi od provizija i naknada	23/61	565	10.284	10.849	638	12.503	13.141
IV Ostali osigurateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja	62	81	1.126	1.208	129	1.206	1.335
V Ostali prihodi	24	45	769	814	201	986	1.187
VI Izdaci za osigurane slučajeve, neto	26/58	-338.491	-86.093	-424.584	-337.586	-81.432	-419.018
Likvidirane štete		-330.532	-72.223	-402.754	-333.523	-38.715	-372.238
Promjena pričuva šteta		-7.959	-13.871	-21.829	-4.063	-42.717	-46.780
VII Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja	27/59	79.115	-87	79.028	45.743	-120	45.623
Promjena matematičke pričuve		79.115	-87	79.028	45.743	-120	45.623
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja							
VIII Promjena posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, neto od reosiguranja			-15.765	-15.765	-11.132		-11.132
IX Izdaci za povrate premija (bonus i popusti), neto od reosiguranja							
X Poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto	60	-87.790	-72.353	-160.144	-82.122	-65.799	-147.921
Troškovi pribave	28	-67.729	-57.446	-125.174	-63.337	-51.609	-114.946
Troškovi uprave (administrativni troškovi)	29	-20.061	-14.908	-34.969	-18.785	-14.190	-32.975
XI Troškovi ulaganja	30/57	-16.592	-1.015	-17.607	-10.183	-402	-10.585
Amortizacija zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti		-2.890		-2.890	-2.899		-2.899
Realizirani gubici od ulaganja		-2.063	-80	-2.143	-2.034		-2.034
Nerealizirani gubici od ulaganja		-53		-53			
Neto negativne tečajne razlike		-6.928	-496	-7.425			
Ostali troškovi ulaganja		-4.658	-438	-5.095	-5.250	-402	-5.652
XII Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	63	-83	-4.174	-4.258	-118	-3.881	-3.999
Troškovi za preventivnu djelatnost							0
Ostali tehnički troškovi osiguranja		-83	-4.174	-4.258	-118	-3.881	-3.999
PRIJENOS		15.755	18.473	34.228	14.280	1.643	15.923

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021. (nastavak)

	Bilješka	2021.			2020.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
PRIJENOS		15.755	18.473	34.228	14.280	1.643	15.923
XIII Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja	64	-63	-236	-299	-18	-157	-175
XIV Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije poreza		15.692	18.237	33.929	14.262	1.486	15.748
XV Porez na dobit ili gubitak	31/65	-2.721	-3.173	-5.894	-2.539	-265	-2.804
Tekući porezni trošak		-2.731	-3.173	-5.904	-2.539	-265	-2.804
Odgođeni porezni trošak (prihod)		10		10			
XVI Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja poslije poreza	47	12.971	15.064	28.034	11.723	1.221	12.944
XVII UKUPNI PRIHODI		395.371	182.196	577.566	409.678	153.276	562.954
XVIII UKUPNI RASHODI		-382.400	-167.132	-549.532	-397.955	-152.055	-550.010
XIX Ostala sveobuhvatna dobit		-48.906	-5.209	-54.115	-52.288	-2.137	-54.425
Dobici/gubici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju		-59.642	-6.352	-65.994	-63.766	-2.606	-66.372
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit ¹⁷		10.736	1143	11.879	11.473	469	11.947
XX Ukupna sveobuhvatna dobit		-35.935	9.854	-26.081	-40.565	-916	-41.481
XXI Reklasifikacijske usklade							

Izvor: GRAWE osiguranje d.d., 2022

Prilog 9. Izvještaj o financijskom položaju Merkur osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca

(u tisućama kuna)	Bilješke	Grupa		Društvo	
		2021.	2020.	2021.	2020.
Imovina					
Nematerijalna imovina					
- Razgraničeni troškovi pribave	1.11	1.418	1.415	1.418	1.415
- Ostala nematerijalna imovina	1.12	5.750	6.313	5.721	6.298
Nekretnine i oprema	1.13	30.852	25.942	24.987	25.861
Ulaganja u nekretnine	1.14	30.817	38.087	36.587	38.087
Ulaganje u podružnice	1.15	-	-	404	29
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.16	1.020.058	980.843	1.020.058	980.843
Zajmovi i potraživanja	1.16	29.967	38.870	33.094	39.873
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.16	1.679.918	1.764.474	1.679.918	1.764.474
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	1.16	56.106	42.808	56.106	42.808
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	1.17	9.562	18.033	9.562	18.033
Potraživanja za preplaćeni porez na dobit		1.113	1.823	1.113	1.823
Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala imovina	1.19	13.992	11.991	14.262	11.907
Novac i novčani ekvivalenti	1.20	31.042	70.957	30.669	70.649
Ukupna imovina		2.910.595	3.001.556	2.913.899	3.002.100
Kapital i obveze					
Kapital i rezerve					
Izdani dionički kapital	1.21 (a)	83.779	83.779	83.779	83.779
Zakonska rezerva	1.21 (b)	23.125	23.125	23.125	23.125
Rezerva fer vrijednosti	1.21 (e)	110.114	154.261	110.114	154.261
Ostale rezerve	1.21 (c)	23.079	23.079	23.079	23.079
Zadržana dobit		161.723	152.529	165.264	153.233
Ukupno kapital i rezerve namijenjene dioničarima Društva		401.820	436.773	405.361	437.477
Obveze					
Tehničke pričuve	1.22	2.400.519	2.448.422	2.400.519	2.448.422
Odgođena porezna obveza	1.18	16.387	25.944	16.387	25.944
Subordinirani zajam	1.23	76.679	76.876	76.679	76.876
Obveze iz ugovora o najmu	1.24	1.971	2.044	1.971	2.044
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	1.25	13.219	11.497	12.982	11.337
Ukupne obveze		2.508.775	2.564.783	2.508.538	2.564.623
Ukupno kapital i rezerve i obveze		2.910.595	3.001.556	2.913.899	3.002.100

Izvor: Merkur osiguranje d.d., 2022

Prilog 10. Izvještaj o dobiti Merkur osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobit

Za godinu koja je završila 31. prosinca

(u tisućama kuna)	Bilješke	Grupa		Društvo	
		2021.	2020.	2021.	2020.
Zaračunate bruto premije	1.26	245.307	247.916	245.307	247.916
Premije predane u reosiguranje	1.26	(10.074)	(11.171)	(10.074)	(11.171)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja	1.26	235.233	236.745	235.233	236.745
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	1.26	(1.071)	(1.205)	(1.071)	(1.205)
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.26	(126)	89	(126)	89
Zarađene premije, neto od reosiguranja	1.26	234.036	235.629	234.036	235.629
Prihod od provizija i naknada	1.27	2.603	2.954	2.603	2.954
Financijski prihodi	1.28	74.069	100.514	75.232	100.579
Ostali poslovni prihodi	1.29	1.328	797	807	768
Neto poslovni prihodi		312.036	339.894	312.678	339.930
Nastale štete	1.30	(216.757)	(274.169)	(216.757)	(274.169)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.30	651	16.085	651	16.085
Nastale štete, neto od reosiguranja	1.30	(216.106)	(258.084)	(216.106)	(258.084)
Troškovi pribave	1.31	(43.534)	(37.883)	(44.154)	(37.883)
Administrativni troškovi	1.32	(26.355)	(25.222)	(23.397)	(24.554)
Ostali poslovni rashodi	1.33	(169)	(33)	(169)	(33)
Financijski rashodi	1.34	(13.404)	(4.555)	(13.612)	(4.555)
Dobit prije poreza		12.468	14.117	15.240	14.821
Porez na dobit	1.35	(3.209)	(2.794)	(3.209)	(2.794)
Dobit za godinu namijenjena dioničarima Društva		9.259	11.323	12.031	12.027
Ostali sveobuhvatni gubitak za godinu, neto od poreza na dobit					
Neto (gubici)/dobici od promjena u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza		(44.147)	38.358	(44.147)	38.358
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobit razdoblja		(34.888)	49.681	(32.116)	50.385
Zarada po dionici					
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kn)	1.36	397,86	486,55	516,97	516,80

Izvor: Merkur osiguranje d.d., 2022

Prilog 11. Izvještaj o financijskom položaju Triglav osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2021.

	<i>Bilješka</i>	31. prosinca 2021. '000 kn	31. prosinca 2020. '000 kn
Imovina			
Nekretnine i oprema	1.11	124.767	126.883
Ulaganja u nekretnine	1.12	1.241	1.342
Imovina s pravom upotrebe	1.13	12.749	7.173
Nematerijalna imovina			
- Razgraničeni troškovi pribave	1.14	26.315	24.578
- Ostala nematerijalna imovina	1.15	8.031	7.922
Financijska imovina koja se drži do dospjeća	1.16	62.869	62.901
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.16	596.367	609.362
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.16	320.471	228.065
Zajmovi i potraživanja	1.16	40.624	45.877
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	1.17	97.653	105.627
Odgodena porezna imovina	1.18	490	2.027
Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja	1.19	171.729	163.539
Novac i novčani ekvivalenti	1.20	11.055	18.727
Ukupna imovina		1.474.361	1.404.023
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	1.25	209.656	209.656
Premija na emitirane dionice	1.26	4.692	4.692
Zakonska rezerva	1.25	4.875	4.875
Rezerva fer vrijednosti	1.25	24.119	33.223
Ostale rezerve	1.26	2.216	2.216
Preneseni gubitak	1.26	(36.085)	(16.616)
(Gubitak) / Dobit tekuće godine	1.26	13.702	(19.468)
Ukupni kapital i rezerve		223.175	218.578
Obveze			
Tehničke pričuve	1.21	1.133.750	1.070.257
Kratkoročni zajam i obveze po izvedenim financijskim obvezama	1.22	0	279
Rezervacije za obveze i troškove	1.23	6.979	7.435
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	1.24	105.168	100.181
Odgodena porezna obveza	1.25	5.289	7.293
Ukupno obveze		1.251.186	1.185.445
Ukupne obveze i kapital i rezerve		1.474.361	1.404.023

Izvor: Triglav osiguranje d.d., 2022

Prilog 12. Izvještaj o dobiti Triglav osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu 2021.

	<i>Bilješka</i>	2021. '000 kn	2020. '000 kn
Zaračunate bruto premije	1.27	654.056	549.582
Premije predane u reosiguranje	1.27	(136.198)	(109.248)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja		517.858	440.334
Promjena pričuva prijenosnih premija, bruto	1.27	(26.225)	(29.215)
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	1.27	8.834	1.603
Zarađene premije, neto od reosiguranja		500.467	412.722
Prihod od ulaganja	1.29	47.390	27.614
Troškovi ulaganja	1.30	(2.021)	(1.406)
Prihod od provizija i naknada	1.28	20.630	21.090
Ostali poslovni prihodi	1.31	11.628	11.741
Neto prihodi		578.094	471.761
Nastale štete	1.32	(410.879)	(432.266)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	1.32	74.390	134.571
Nastale štete, neto od reosiguranja		(336.489)	(297.695)
Troškovi pribave	1.33	(123.455)	(96.157)
Administrativni troškovi	1.34	(94.965)	(88.049)
Ostali poslovni troškovi	1.35	(6.099)	(8.385)
Financijski troškovi	1.36	(1.847)	(943)
(Gubitak) / Dobit prije poreza		15.239	(19.468)
Porez na dobit	1.37	(1.537)	-
(Gubitak) / Dobit za godinu		13.702	(19.468)
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa		(11.108)	(4.135)
Porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		2.004	744
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit za godinu		(9.104)	(3.391)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak) / dobit za godinu, neto od poreza		4.598	(22.859)

Izvor: Triglav osiguranje d.d., 2022

Prilog 13. Izvještaj o financijskom položaju UNIQA osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2021.

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješka	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Imovina			
Nekretnine i oprema	4	33.764	26.076
Ulaganja u nekretnine	5	44.293	43.583
Nematerijalna imovina:			
- Razgraničeni troškovi pribave	6	108.583	98.836
- Ostala nematerijalna imovina		4.534	4.320
Financijska imovina:			
- Financijska imovina koja se drži do dospelosti	7	262.173	263.862
- Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7	2.051.669	2.128.994
- Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7	222.076	170.079
- Zajmovi i potraživanja	7	49.009	70.783
Udio reosiguranja u pričuvama za ugovore o osiguranju	8	328.492	368.433
Tekuća porezna imovina		-	6.255
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	9	188.690	267.055
Novac i novčani ekvivalenti		39.512	93.547
Ukupna imovina		3.332.795	3.541.823
Obveze i kapital			
Obveze			
Pričuve za ugovore o osiguranju	11	2.416.749	2.534.358
Obveze iz ugovora o osiguranju i ostale obveze	12	306.769	367.339
Tekuća porezna obveza		3.570	-
Odgođena porezna obveza	10	20.980	31.015
Ukupne obveze		2.748.068	2.932.712
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	13	62.700	62.700
Zakonske rezerve		2.269	2.269
Ostale rezerve		230.448	230.448
Rezerva fer vrijednosti	13	99.912	154.577
Zadržana dobit		189.398	159.117
Ukupni kapital i rezerve		584.727	609.111
Ukupno obveze i kapital		3.332.795	3.541.823

Izvor: UNIQA osiguranje d.d., 2022

Prilog 14. Izvještaj o dobiti UNIQA osiguranja u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2021.

(svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

	Bilješka	2021.	2020.
Zaračunate bruto premije	14	602.500	572.683
Premije predane u reosiguranje	14	(160.199)	(153.489)
Neto zaračunate premije		442.301	419.194
Promjena bruto pričuve prijenosnih premija	14	(25.057)	(7.246)
Promjena pričuve prijenosnih premija, udio reosiguranja	14	4.432	1.972
Neto zarađene premije		421.676	413.920
Prihodi od ulaganja	15	106.484	102.418
Troškovi ulaganja	15	(5.643)	(6.539)
Neto prihodi od ulaganja		100.841	95.879
Provizija reosiguranja		45.131	43.567
Ostali poslovni prihodi		4.217	5.499
Neto prihodi		571.865	558.865
Nastale štete	16	(342.268)	(457.963)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	16	48.885	149.337
Izdaci za osigurane slučajeve, neto		(293.384)	(308.626)
Troškovi pribave	17	(132.949)	(126.707)
Administrativni troškovi	18	(99.285)	(85.408)
Rezerviranja za sudske sporove, neto	12	95	367
Ostali poslovni rashodi		(9.596)	(13.325)
Dobit prije poreza		36.747	25.166
Porez na dobit	19	(6.466)	(814)
Dobit razdoblja		30.281	24.352
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje se mogu naknadno priznati u dobit ili gubitak</i>			
Promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza		(54.664)	3.698
Sveobuhvatna dobit		(24.383)	28.050

Izvor: UNIQA osiguranje d.d., 2022

Prilog 15. Izvještaj o financijskom položaju Wiener osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca

	Bilješka	2021. ‘000 kn	2020. ‘000 kn
Imovina			
Nekretnine i oprema	11	101.022	101.718
Imovina s pravom korištenja	12a)	23.424	28.025
Ulaganja u nekretnine	13	172.925	140.112
Nematerijalna imovina			
Razgraničeni troškovi pribave	14	54.556	39.985
Ostala nematerijalna imovina	15	69.359	64.761
Ulaganja koja se drže do dospijea	16	294.946	297.113
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	16	3.227.831	3.188.919
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	16	257.090	330.326
Zajmovi i potraživanja	16	61.323	95.577
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	17	246.929	243.721
Odgođena porezna imovina	18	6.395	7.794
Zalihe		22	61
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	19	216.831	177.405
Potraživanja za porez na dobit	35c)	998	121
Novac i novčani ekvivalenti	20	136.528	93.489
Ukupno imovina		4.870.179	4.809.127
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	21a)	235.795	235.795
Rezerve kapitala	21b)	50.453	50.453
Zakonska rezerva	21c)	4.213	4.213
Ostale rezerve	21d)	172.560	172.560
Rezerva fer vrijednosti	21f)	92.406	172.990
Zadržana dobit		186.630	175.691
Ukupno kapital		742.057	811.702
Obveze			
Tehničke pričuve	23	3.680.604	3.596.907
Rezervacije za obveze i troškove	24	6.241	7.213
Odgođena porezna obveza	18	20.284	37.973
Obveza za najam	12b)	23.832	28.653
Obveze iz ugovora o osiguranju i ostale obveze	25	397.161	326.679
Ukupno obveze		4.128.122	3.997.425
Ukupno obveze i kapital i rezerve		4.870.179	4.809.127

Izvor: Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d., 2022

Prilog 16. Izvještaj o dobiti Wiener osiguranja d.d. u 2021. godini

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješka	2021. ‘000 kn	2020. ‘000 kn
Zaračunate bruto premije	26	1.205.797	977.753
Premije predane u reosiguranje	26	(197.984)	(156.157)
Neto zaračunate premije		1.007.813	821.596
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	26	(37.564)	(36.155)
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja	26	5.839	10.313
Neto zarađene premije		976.088	795.754
Prihod od provizija i naknada	27	45.630	34.473
Financijski prihodi	28	146.098	175.592
Ostali poslovni prihodi	29	14.756	10.173
Neto poslovni prihodi		1.182.572	1.015.992
Bruto nastale štete	30	(940.985)	(815.723)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	30	141.732	141.139
Neto nastale štete		(799.253)	(674.584)
Troškovi pribave	31	(176.717)	(159.357)
Administrativni troškovi	32	(115.794)	(104.322)
Ostali poslovni troškovi	33	(17.143)	(16.972)
Financijski troškovi	34	(14.768)	(11.736)
Dobit prije poreza		58.897	49.021
Trošak poreza na dobit	35a)	(10.979)	(8.998)
Dobit za godinu		47.918	40.023
Ostala sveobuhvatni gubitak za godinu			
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak</i>			
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa i neto od odgođenog poreza		(80.584)	(76.379)
Ukupno sveobuhvatni gubitak za godinu		(32.666)	(36.356)

Izvor: Wiener osiguranje Vienna Insurance Group d.d., 2022